

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2017/501

z dnia 12 czerwca 2015 r.

w sprawie taryf naliczanych przez rumuńskie przedsiębiorstwo Hidroelectrica na rzecz S.C. ArcelorMittal Galați, S.C. Alro SA, S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L., S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L., S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. (EFT), S.C. Electrica SA, S.C. Electromagnetica SA, S.C. Energy Holding S.R.L., S.C. EURO-PEC SA, S.C. Luxten-Lighting Group SA, S.C. Electrocarbon SA Slatina, i S.C. ELSID Titu SA – SA.33623 (2012/C), SA.33624 (2012/C), SA.33451 (2012/C) i SA.33581 (2012/C)

(notyfikowana jako dokument nr C(2015) 3919)

(Jedynie tekst w języku rumuńskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzje, na mocy których Komisja wszczęła postępowanie przewidziane w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do pomocy SA.33623 (2012/C, ex 11/NN) ⁽¹⁾; SA.33624 (2012/C, ex 2011/CP) ⁽²⁾; SA.33451 (2012/C, ex 2012/NN) ⁽³⁾; oraz SA.33581 (2012/C) ⁽⁴⁾,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniach 28 stycznia 2011 r. i 2 sierpnia 2011 r. Komisja otrzymała od funduszu inwestycyjnego S.C. FP Proprietatea SA („FP” lub „skarżący”) trzy skargi w związku ze sprzedażą energii elektrycznej przez przedsiębiorstwo S.C. Hidroelectrica SA („Hidroelectrica”) kilku kupującym po cenach rzekomo ustalonych poniżej stawki rynkowej.
- (2) W dniu 25 kwietnia 2012 r. Komisja poinformowała Rumunię o podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽⁵⁾ („TFUE”) w odniesieniu do domniemanych środków pomocy państwa, zwanych dalej łącznie „decyzjami o wszczęciu postępowania”:
  - w sprawie SA.33623 dotyczącej S.C. ArcelorMittal Galați SA („ArcelorMittal”),
  - w sprawie SA.33624 dotyczącej S.C. Alro SA („Alro”),

⁽¹⁾ Decyzja Komisji C(2012) 2516 final z dnia 25 kwietnia 2012 r. dotycząca sprawy SA.33623 (Dz.U. C 189 z 29.6.2012, s. 3).

⁽²⁾ Decyzja Komisji C(2012) 2517 final z dnia 25 kwietnia 2012 r. dotycząca sprawy SA.33624 (Dz.U. C 268 z 5.9.2012, s. 21).

⁽³⁾ Decyzja Komisji C(2012) 2542 final z dnia 25 kwietnia 2012 r. dotycząca sprawy SA.33451 (Dz.U. C 395 z 20.12.2012, s. 5).

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji C(2012) 2556 final z dnia 25 kwietnia 2012 r. dotycząca sprawy SA.33581 (Dz.U. C 395 z 20.12.2012, s. 34).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 115 z 9.5.2008, s. 92.

- w sprawie SA.33451 dotyczącej S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L. („S.C. Alpiq RomEnergie”), S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L. („Alpiq RomIndustries”), S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. („EFT”), S.C. Electromagnetica SA („Electromagnetica”), S.C. Energy Holding S.R.L. („Energy Holding”), S.C. Euro-Pec SA („Euro-Pec”), S.C. Electrica SA („Electrica”) oraz S.C. Luxten-Lighting Group S.A („Luxten-Lighting”); zwanych dalej łącznie „podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną”,
- oraz w sprawie SA.33581 dotyczącej S.C. Electrocarbon SA Slatina („Electrocarbon”) i S.C. ELSID Titu SA („Elsid”), zwanych dalej „producentami elektrod”.
- (3) Decyzje o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁶⁾. Komisja wezwała władze rumuńskie i zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- (4) Dnia 23 lipca 2012 r. władze rumuńskie przekazały Komisji uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania.
- (5) Komisja otrzymała uwagi od 11 ⁽⁷⁾ zainteresowanych stron, tj.:
- w odniesieniu do sprawy SA.33623 od przedsiębiorstwa ArcelorMittal w dniach 30 lipca 2012 r. i 2 sierpnia 2012 r. W dniu 5 grudnia 2012 r. Komisja przekazała władzom rumuńskim uwagi zainteresowanych stron;
- w odniesieniu do sprawy SA.33624 od przedsiębiorstwa Alro w dniach 3 października 2012 r., 28 listopada 2012 r., 12 kwietnia 2013 r. i 30 maja 2013 r. oraz w dniu 5 października 2012 r. od konkurenta. W dniu 13 listopada 2012 r. Komisja przekazała władzom rumuńskim uwagi zainteresowanych stron;
- w odniesieniu do sprawy SA.33451 od przedsiębiorstw Alpiq RomEnergie i Alpiq RomIndustries w dniach 1 sierpnia 2012 r. i 20 stycznia 2013 r., od przedsiębiorstwa EFT w dniu 4 lutego 2013 r., od przedsiębiorstwa Energy Holding w dniach 18 i 21 stycznia 2013 r. oraz od przedsiębiorstwa Electromagnetica w dniu 22 stycznia 2013 r. W dniu 13 lutego 2013 r. Komisja przekazała władzom rumuńskim uwagi zainteresowanych stron;
- w odniesieniu do sprawy SA.33581 od przedsiębiorstw Electrocarbon i Elsid w dniach 18 maja 2012 r. i 18 stycznia 2013 r. W dniu 13 lutego 2013 r. Komisja przekazała władzom rumuńskim uwagi zainteresowanych stron.
- (6) W dniu 15 stycznia 2013 r. władze rumuńskie udzieliły odpowiedzi na uwagi zainteresowanych stron w odniesieniu do sprawy SA.33624, a w dniu 24 marca 2013 r. – w odniesieniu do spraw SA.33451 i SA.33581.
- (7) Komisja zwróciła się do władz rumuńskich o udzielenie dodatkowych informacji:
- w sprawie SA.33623 (ArcelorMittal) w pismach z dnia 30 października 2012 r., 15 kwietnia 2013 r. i 29 lipca 2013 r.,
- w sprawie SA.33624 (Alro) w pismach z dnia 22 maja 2012 r., 30 października 2012 r. i 15 kwietnia 2013 r.,
- w sprawach SA.33451 i SA.33581 (podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną i producenci elektrod) w pismach z dnia 6 sierpnia 2014 r. i 25 września 2014 r.,
- we wszystkich czterech sprawach w dniach 29 lipca 2013 r. i 21 lutego 2014 r.
- (8) Władze rumuńskie udzieliły dodatkowych informacji:
- w sprawie SA.33623 (ArcelorMittal) w dniach 30 listopada 2012 r., 3 i 10 czerwca 2013 r., 16 lipca 2013 r., 11 września 2013 r., 18 grudnia 2013 r., 20 marca 2014 r., 24 marca 2014 r. i 14 maja 2014 r.,
- w sprawie SA.33624 (Alro) w dniach 19 czerwca 2012 r., 23 lipca 2012 r., 30 listopada 2012 r., 15 stycznia 2013 r., 3 czerwca 2013 r., 11 września 2013 r., 18 grudnia 2013 r., 24 marca 2014 r. i 14 maja 2014 r.,
- w sprawach SA.33451 i SA.33581 (podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną i producenci elektrod) w dniach 11 września 2013 r., 24 marca 2014 r., 14 maja 2014 r., 3 września 2014 r. i 10 października 2014 r.
- (9) W dniu 11 marca 2014 r. Komisja wystosowała do przedsiębiorstwa Energy Holding wezwanie do udzielenia dalszych wyjaśnień w związku z uwagami przekazanymi przez to przedsiębiorstwo w sprawie SA.33451 (podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną). Przedsiębiorstwo Energy Holding udzieliło odpowiedzi w dniu 8 maja 2014 r.

⁽⁶⁾ Sprawa SA.33623 (Dz.U. C 189 z 29.6.2012, s. 3); sprawa SA.33624 (Dz.U. C 268 z 5.9.2012, s. 21); sprawa SA.33451 (Dz.U. C 395 z 20.12.2012, s. 5); oraz sprawa SA.33581 (Dz.U. C 395 z 20.12.2012, s. 34).

⁽⁷⁾ W tym wstępne uwagi Luxten-Lighting i Euro-Pec przekazane przed opublikowaniem zaproszenia do zgłaszania uwag dotyczących decyzji o wszczęciu postępowania: uwagi Luxten-Lighting przekazane w dniu 14 sierpnia 2012 r. i uwagi Euro-Pec przekazane w dniu 13 sierpnia 2012 r.

- (10) Komisja otrzymała dodatkowe informacje od zainteresowanych stron:
- w odniesieniu do sprawy SA.33623 (ArcelorMittal) w wiadomościach e-mail z dnia 30 lipca i 2 sierpnia 2012 r.,
  - w odniesieniu do sprawy SA.33624 (Alro) w pismach z dnia 30 maja, 28 czerwca i 2 lipca 2013 r. oraz 21 marca 2014 r.,
  - w odniesieniu do sprawy SA.33451 (podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną) w pismach z dnia 18 i 19 listopada 2013 r., 16 i 18 czerwca 2014 r. oraz 25 lipca i 25 listopada 2014 r.,
  - w odniesieniu do sprawy SA.33581 (producenci elektrod) faksem i w wiadomości e-mail z dnia 18 stycznia 2013 r.

2. OPIS DOMNIEMANYCH ŚRODKÓW POMOCY

- (11) W niniejszej sekcji przedstawiono strony umów dotyczących sprzedaży energii elektrycznej (tj. przedsiębiorstwo Hidroelectrica i domniemanych beneficjentów) oraz same umowy w kontekście rumuńskiego rynku energii elektrycznej.

2.1. Strony umów

2.1.1. Hidroelectrica

- (12) Przedsiębiorstwo Hidroelectrica zostało utworzone w 2000 r., kiedy to rząd rumuński utworzył cztery w pełni niezależne spółki będące własnością państwa. Hidroelectrica podlega zwykłemu prawu spółek. Kapitał podstawowy tego przedsiębiorstwa jest własnością państwa rumuńskiego za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki i Handlu (80,056 %) oraz skarżącego (19,943 %). Państwo rumuńskie jest reprezentowane podczas walnych zgromadzeń akcjonariuszy i wyznacza członków rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica. W istocie członkowie rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica mogą pełnić tę funkcję jednocześnie ze stanowiskami w rządzie ⁽⁸⁾.
- (13) Hidroelectrica jest największym producentem energii elektrycznej w Rumunii, a jego roczna zdolność produkcyjna wynosi około 17,5 TWh w zwykłym roku hydrologicznym. Hidroelectrica zajmuje się produkcją energii elektrycznej, wykorzystując zapory i elektrownie wodne przepływowe. Produkcja taka podlega jednak wielu zmianom w zależności od warunków hydrologicznych: w 2004 r. przedsiębiorstwo Hidroelectrica wyprodukowało 17,6 TWh, w 2009 r. – 16,4 TWh, a w 2010 r. – 21,3 TWh. W 2013 r. udział przedsiębiorstwa Hidroelectrica w rynku wyniósł 28,24 % – więcej niż przedsiębiorstwa Complexul Energetic Oltenia, producenta energii elektrycznej wytwarzanej na bazie węgla, którego udział w rynku wyniósł 20,83 %, i więcej niż przedsiębiorstwa Nuclearelectrica, którego udział w rynku wyniósł 20,65 %. Zarówno Complexul Energetic Oltenia, jak i Nuclearelectrica są spółkami będącymi własnością państwa.
- (14) Struktura kosztów przedsiębiorstwa Hidroelectrica charakteryzuje się wysokimi kosztami stałymi (związanymi z amortyzacją zapór służących do produkcji energii i robót publicznych oraz z regularną konserwacją), a także niskimi zmiennymi kosztami produkcji. Energia elektryczna produkowana w elektrowniach wodnych często wiąże się z niższymi kosztami krańcowymi niż ma to miejsce w przypadku innych źródeł energii elektrycznej, w szczególności paliw kopalnych. Ta struktura kosztów wynika z faktu, że produkcja energii elektrycznej w oparciu o energię wodną zwykle nie obejmuje znacznych kosztów paliwa lub kosztów krańcowych ⁽⁹⁾. Wynika to z tego, że każdy producent energii wodnej w dużym stopniu indywidualnie określa politykę sprzedaży i pełne odzyskanie kosztów powyżej kosztów krańcowych produkcji w zakresie wyprodukowanej i sprzedawanej przez siebie energii. Oprócz podstawowej zasady, zgodnie z którą w dłuższej perspektywie należy odzyskać całkowite koszty wytworzenia energii wodnej (lub innej mocy elektrycznej), nie obowiązują żadne inne nakazowe lub normatywne uregulowania gospodarcze dotyczące określania optymalnej ceny wyłącznie w oparciu o koszty ponoszone przez kupujących z określonych segmentów w perspektywie średnio- lub długoterminowej. Wyklucza to na przykład sytuację, w której cała sprzedana energia elektryczna mierzona w kWh musi mieć taki sam wkład

⁽⁸⁾ Wszyscy członkowie rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica z wyjątkiem dyrektora generalnego przedsiębiorstwa Hidroelectrica oraz przedstawiciela przedsiębiorstwa Fondul Proprietatea (2010 r.) łączyli inne funkcje w różnych ministerstwach i byli powoływani rozporządzeniami Ministerstwa Gospodarki i Handlu, jak następuje: (i) w latach 2005–2006: osobisty doradca w gabinecie ministra gospodarki i handlu; dyrektor gabinetu ministra ds. małych i średnich przedsiębiorstw; osobisty doradca w gabinecie ministra w Ministerstwie Finansów Publicznych i osobisty doradca w Sekretariacie Generalnym rządu byli członkami rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica; (ii) w latach 2007–2008 – brak danych; (iii) w 2009 r.: sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki i Handlu był również prezesem rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica (2009 r.), natomiast inny sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Publicznych i dwóch dyrektorów generalnych w Ministerstwie Gospodarki i Handlu byli również członkami rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica; (iv) w 2010 r.: trzej osobiści doradcy w Ministerstwie Gospodarki i Handlu, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów i dyrektor generalny w Ministerstwie Gospodarki i Handlu byli członkami zarządu przedsiębiorstwa Hidroelectrica.

⁽⁹⁾ Zob. Międzynarodowa Agencja Energetyczna: „Projected costs of generating electricity” wydanie z 2010 r., sekcja 4.2 „Country by country data on electricity generating costs”, s. 89.

w pełne odzyskanie kosztów stałych, niezależnie od tego, jaką ilość wyprodukowanej energii sprzedano każdemu kupującemu. Ze względu na zależność od poziomu wód oraz niemożność dostosowania swojej podstawy kosztów stałych przedsiębiorstwo Hidroelectrica jest zasadniczo narażone w dłuższej perspektywie na pewne ryzyko spowodowane niekontrolowanymi wahaniami ilości wyprodukowanej energii, a co za tym idzie – dochodów. Produkcja energii przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica musi zatem być stabilna w dłuższej perspektywie, by przynosić stabilne i możliwe do przewidzenia dochody.

- (15) Do 2005 r., gdy podpisano większość umów objętych postępowaniem, strategia przedsiębiorstwa Hidroelectrica przewidywała modernizację i budowę nowych elektrowni wodnych o zdolności produkcyjnej wynoszącej 1,6 GW. Łączną wartość inwestycji na lata 2005–2025 oszacowano na 5,9 mld EUR. Program modernizacji wymagał finansowania zewnętrznego w wysokości 800 mln EUR.

W dniu 26 czerwca 2012 r.⁽¹⁰⁾ przedsiębiorstwo Hidroelectrica wszczęło postępowanie upadłościowe, które zakończyło się w dniu 26 czerwca 2013 r.⁽¹¹⁾. W dniu 25 lutego 2014 r. przedsiębiorstwo Hidroelectrica ponownie wszczęło postępowanie upadłościowe. Zgodnie ze sprawozdaniem w sprawie niewypłacalności sporządzonym przez syndyka niewypłacalność przedsiębiorstwa Hidroelectrica została spowodowana przez szereg czynników, mianowicie zobowiązanie do sprzedaży znacznej części produkcji na rynku regulowanym po cenach niższych niż koszty produkcji, zobowiązanie do zakupu dużych ilości energii elektrycznej od droższych państwowych producentów energii elektrycznej z Rumunii (ilości, które następnie odsprzedawano po niższych cenach), portfel umów sprzedaży, przeinwestowanie, złe zarządzanie i zawyżone koszty pracy – wszystkie te czynniki doprowadziły do tego, że przedsiębiorstwo Hidroelectrica nie było w stanie spłacić długów wobec wierzycieli⁽¹²⁾.

2.1.2. *Domniemani beneficjenci*

- (16) Przedsiębiorstwo Hidroelectrica zawarło umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym z następującymi klientami:

- ośmioma podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną: przedsiębiorstwem **Alpiq RomEnergie**, wcześniej SC EHOL Distribution, następcą prawnym Energy Holding. Przedsiębiorstwo EHOL Distribution sprzedano przedsiębiorstwu Alpiq i zmieniono jego nazwę na Alpiq RomEnergie; przedsiębiorstwem **Alpiq RomIndustries**, wcześniej SC Buzmann Industries SRL, będącymi własnością prywatnego szwajcarskiego operatora Alpiq, utworzonym w 2008 r. poprzez połączenie przedsiębiorstw Aare-Tessin Ltd. for Electricity oraz EnergieOuest Suisse, które prowadzi działalność głównie w Europie Południowo-Wschodniej; przedsiębiorstwem **EFT**, spółką zależną przedsiębiorstwa EFT Group z siedzibą na Cyprze, które prowadzi działalność głównie w rejonie Bałkanów; przedsiębiorstwem **Electrica**, które dostarcza usługi elektroenergetyczne zarówno na rzecz kwalifikowalnych klientów indywidualnych, jak i swoich spółek zależnych, i które prowadzi działalność w Rumunii; przedsiębiorstwem **Electromagnetica**, dostawcą produktów i usług oświetleniowych i podmiotem zajmującym się obrotem energią elektryczną z siedzibą w Rumunii; przedsiębiorstwem **Energy Holding**, prywatnym dostawcą energii, które prowadzi działalność w Rumunii, jak również w Europie Południowo-Wschodniej; przedsiębiorstwem **Euro-Pec**, podmiotem zajmującym się obrotem produktów wykonanych z żelaza i stali na potrzeby konstrukcji cywilnych, przemysłowych i morskich oraz podmiotem zajmującym się obrotem energią elektryczną, które prowadzi działalność w Europie Południowo-Wschodniej; przedsiębiorstwem **Luxten-Lighting**, producentem produktów oświetleniowych i podmiotem zajmującym się obrotem energią elektryczną,
- dwoma producentami elektrod: przedsiębiorstwem **Electrocarbon**, spółką giełdową produkującą elektrody grafitowe, kalcynowany koks naftowy, pasty Soderberga oraz bloki węglowe na potrzeby wielkich pieców; oraz przedsiębiorstwem **Elsid**, założonym w 1984 r. w celu produkcji elektrod grafitowych na potrzeby przemysłu metalurgicznego,
- przedsiębiorstwem **ArcelorMittal**, spółką zależną wielonarodowej grupy prowadzącej działalność pod tą samą nazwą, która jest wiodącym producentem stali na świecie. Przedsiębiorstwo ArcelorMittal produkuje zwoje walcowane na gorąco i na zimno, zwoje ocynkowane, zwoje trawione i oliwione oraz blachy. Przedsiębiorstwo ArcelorMittal jest największym producentem stali w Rumunii i drugim największym konsumentem przemysłowym energii elektrycznej w Rumunii, a jego roczne zużycie energii elektrycznej wynosi ponad 1,7 TWh,
- przedsiębiorstwem **Alro**, spółką zależną Vimetco NL, rosyjskiej spółki holdingowej, której siedziba główna znajduje się w Niderlandach. Przedsiębiorstwo Alro jest największym konsumentem przemysłowym energii elektrycznej w Rumunii, a jego roczne zużycie energii elektrycznej wynosi ponad 3 TWh/rok w systemie ciągłym (24 godziny na dobę).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Sądu w Bukareszcie nr 22456/3/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r.

⁽¹¹⁾ Decyzja Sądu w Bukareszcie nr 6482 z dnia 26 czerwca 2013 r.

⁽¹²⁾ Dostępne jedynie w języku rumuńskim pod adresem: <http://www.euroinsol.eu/uploads/Raport%2059%20Hidro%20v11.pdf>

2.2. Umowy

- (17) Przedsiębiorstwo Hidroelectrica zawarło 14 umów na dostawę energii elektrycznej z domniemanymi beneficjentami, mianowicie jedną umowę z każdym z ośmiu podmiotów zajmujących się obrotem energią elektryczną z wyjątkiem przedsiębiorstw Electrica⁽¹³⁾, Electrocarbon, Elsid i Alro oraz dwie roczne umowy z przedsiębiorstwem ArcelorMittal. Szczegółowy opis najważniejszych cech tych umów znajduje się w motywach 19–23 poniżej. Aby uzyskać bardziej wyczerpujące opisy i szczegółowe informacje, wprowadzono odesłanie do decyzji o wszczęciu postępowania w każdej sprawie oraz do załącznika I do niniejszej decyzji.
- (18) *Data podpisania umów*: dziewięć umów obowiązywało już w 2007 r., tj. w chwili przystąpienia Rumunii do UE, a pięć umów podpisano po przystąpieniu Rumunii do UE⁽¹⁴⁾.
- (19) *Okres obowiązywania umów*: podpisano w większości umowy długoterminowe na okres od pięciu do dziesięciu lat, tj.: pięć umów zawarto na okres początkowy wynoszący pięć lat⁽¹⁵⁾; dwie umowy zawarto na okres początkowy wynoszący siedem lat⁽¹⁶⁾; a trzy umowy zawarto na okres początkowy wynoszący pięć lat⁽¹⁷⁾, z czego dwie w 2004 r. przedłużono o dodatkowe pięć lat⁽¹⁸⁾; cztery pozostałe umowy zawarto na okres jednego roku⁽¹⁹⁾ lub krótszy⁽²⁰⁾.
- (20) *Obecny status umów*: obowiązuje nadal tylko jedna umowa, zawarta z przedsiębiorstwem Alro. Wszystkie pozostałe umowy: (i) zostały rozwiązane przez syndyka przedsiębiorstwa Hidroelectrica podczas postępowania upadłościowego w 2012 r.; (ii) zostały rozwiązane pojedynczo przez jedną ze stron⁽²¹⁾; albo (iii) wygasły⁽²²⁾.
- (21) *Zastosowane ceny umowne*: ceny określone w umowach objętych postępowaniem wyjaśniającym były cenami *ad hoc* negocjowanymi z każdym kupującym i nie były określane poprzez odniesienie do istniejącej już tabeli taryf stosowanej przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica, np. jako upust lub marża zysku w stosunku do obowiązującej taryfy lub jako taryfa schodkowa.
- W umowie z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting (podmiotem zajmującym się obrotem energią elektryczną) początkowo ustalono stałą cenę na czas nieokreślony. Co roku podpisywano kolejne aneksy dotyczące podniesienia ustalonej początkowo ceny umownej.
- W umowach z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid stałe ceny ustalono wyłącznie na pierwszy rok obowiązywania umowy. W dniu 1 września 2003 r.⁽²³⁾ cenę dostosowano do stałej wysokości, identycznej w każdym roku, aż do końca początkowego okresu obowiązywania umowy. Przed 2007 r. strony ponownie dostosowały ustaloną wcześniej cenę do stałej wysokości identycznej dla każdego roku, która miała obowiązywać przez kolejne lata aż do zakończenia okresu umowy⁽²⁴⁾. W praktyce, chociaż cenę umowną ustalono z góry w stałej wysokości, strony renegowowały ją każdego roku i przyjmowały ceny poniżej poziomu określonego w umowie. Kiedy w 2010 r. Electrocarbon i Elsid odmówiły przyjęcia całej podwyżki ceny zażądanej przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica, a przedsiębiorstwo Hidroelectrica pragnęło jednostronnie przerwać dostawę energii elektrycznej, sprawę wniesiono jednak do sądu właściwego, który nie przyjął wniosku przedsiębiorstwa Hidroelectrica o podniesienie cen powyżej poziomu ustalonego w umowach⁽²⁵⁾.

⁽¹³⁾ Przedsiębiorstwo Electrica zawarło dwie umowy krótkoterminowe z przedsiębiorstwem Hidroelectrica.

⁽¹⁴⁾ Umowa z przedsiębiorstwem AlpiqRomEnergie; dwie umowy z przedsiębiorstwem Electrica; oraz dwie umowy z przedsiębiorstwem ArcelorMittal.

⁽¹⁵⁾ Pięć umów z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną (przedsiębiorstwami Alpiq RomIndustries; Electromagnetica; Energy Holding; Euro-Pec; Luxten-Lighting).

⁽¹⁶⁾ Umowy z przedsiębiorstwami EFT (podmiot zajmujący się obrotem energią elektryczną) i Alro.

⁽¹⁷⁾ Umowy z przedsiębiorstwami Electrocarbon, Elsid i Alpiq RomEnergie (podmiot zajmujący się obrotem energią elektryczną).

⁽¹⁸⁾ Umowy z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid.

⁽¹⁹⁾ Dwie umowy z przedsiębiorstwem Arcelor Mittal.

⁽²⁰⁾ Dwie umowy z przedsiębiorstwem Electrica.

⁽²¹⁾ Umowa z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting (podmiotem zajmującym się obrotem energią elektryczną) została rozwiązana przez Luxten-Lighting w drodze zawiadomienia z dnia 15 listopada 2011 r. ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2012 r.

⁽²²⁾ Umowy z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid wygasły w dniu 13 marca 2013 r., a umowa z przedsiębiorstwem Electromagnetica (podmiotem zajmującym się obrotem energią elektryczną) wygasła w dniu 30 kwietnia 2014 r.

⁽²³⁾ W aneksie 1 do umowy z przedsiębiorstwem Electrocarbon przewidziano z góry ustaloną cenę (tę samą cenę w stałej kwocie) do dnia 28 lutego 2008 r.; w aneksie 2 do umowy z przedsiębiorstwem Elsid przewidziano z góry ustaloną cenę do dnia 31 grudnia 2007 r.

⁽²⁴⁾ Dnia 1 lipca 2004 r. strony uzgodniły tabelę, w której ustalono z góry coroczną cenę stałą na okres 2006–2013 (tj. aneks 4 do umowy z przedsiębiorstwem Electrocarbon i aneks 5 do umowy z przedsiębiorstwem Elsid). Ceny zmieniono następnie dnia 1 stycznia 2005 r., wprowadzając ustalone z góry ceny w stałej kwocie do dnia 31 grudnia 2007 r. w przypadku przedsiębiorstwa Elsid i do dnia 28 lutego 2008 r. w przypadku przedsiębiorstwa Electrocarbon. W przypadku przedsiębiorstw Electrocarbon i Elsid od 2006 r. ceny umowne były corocznie dostosowywane.

⁽²⁵⁾ Orzeczenie sądu pierwszej instancji: trybunał w Alucie – nr akt 2800/104/2010 (Electrocarbon) oraz trybunał w Dymbowicy – nr akt 4102/120/2010 (Elsid).

- (22) Prawo stron do jednostronnego rozwiązania umowy:
- W ramach umów z przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid kupujący miał możliwość indywidualnego rozwiązania umowy pod warunkiem uprzedniego pisemnego zawiadomienia w terminie 30 dni przed dniem rozwiązania umowy. W przypadku nieprzestrzegania postanowień tej klauzuli kupujący był zobowiązany do zapłaty kwot umownych należnych do czasu podpisania przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica na równoważnych warunkach nowej umowy na dostawę energii elektrycznej z nowym kupującym ⁽²⁶⁾.
  - W ramach umów z przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid przedsiębiorstwo Hidroelectrica miało również prawo do rozwiązania umowy w następujących okolicznościach: (i) w przypadku powtarzającego się nieuiszczania ceny umownej za zakupioną energię elektryczną lub powtarzającego się nieuiszczania jakichkolwiek kar należnych zgodnie z umową; (ii) w przypadku utraty przez kupującego statusu kwalifikowalnego konsumenta zgodnie z prawem rumuńskim (co stanowi kluczowy element umowy); w takiej sytuacji rozwiązanie było możliwe w terminie pięciu dni roboczych od dnia utraty tego statusu; (iii) w przypadku odmowy przez kupującego zawarcia nowej umowy lub zmiany obowiązującej umowy w sytuacji, gdy zmieniły się okoliczności gospodarcze i techniczne, które występowały w dniu zawarcia tej umowy; w takiej sytuacji rozwiązanie było możliwe po wcześniejszym zawiadomieniu w terminie 30 dni kalendarzowych; jak również (iv) w innych przypadkach określonych w obowiązujących przepisach lub regulacjach ⁽²⁷⁾.

2.3. Rumuński rynek energii elektrycznej

- (23) Obrót energią elektryczną w Rumunii w badanym okresie mógł odbywać się na dwóch rynkach: (i) na regulowanym rynku energii elektrycznej, na którym obrót energią elektryczną odbywa się w oparciu o regulowane taryfy i na uregulowanych warunkach; oraz (ii) na konkurencyjnym rynku energii elektrycznej, na którym obowiązuje wolny obrót energią elektryczną, w tym obrót na mocy dwóch głównych rodzajów umów: umów dwustronnych stosowanych w obrocie na rynku scentralizowanym oraz swobodnie negocjowanych umów dwustronnych na tzw. rynku umów negocjowanych bezpośrednio.

Regulowany rynek energii elektrycznej

- (24) Transakcje na regulowanym rynku energii elektrycznej realizuje się w ramach umów kupna-sprzedaży zawieranych między wytwórcami/producentami działającymi na rynku regulowanym, w tym Hidroelectrica, a „dostawcami z urzędu”, którzy zapewniają dystrybucję energii elektrycznej do użytkowników końcowych. Dostawcy z urzędu są zobowiązani do dostarczania energii elektrycznej kwalifikowalnym konsumentom, którzy albo: (i) są konsumentami końcowymi, którzy nie skorzystali z przysługującego im prawa do wyboru dostawcy i do zakupu energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, albo (ii) są odbiorcami będącymi gospodarstwem domowym lub odbiorcami niebędącymi gospodarstwem domowym, którzy zatrudniają mniej niż 50 pracowników, a ich roczny obrót nie przekracza 10 mln EUR ⁽²⁸⁾. Kwalifikowalni konsumenci kupują energię elektryczną w oparciu o regulowane taryfy.
- (25) Na rynkach regulowanych rumuński organ regulacyjny w zakresie energii („ANRE”) każdego roku ustala *ex ante* ceny i ilości energii elektrycznej, którą producenci mają dostarczyć. Zgodnie z wnioskiem ANRE przedsiębiorstwo Hidroelectrica jest zobowiązane do hurtowego dostarczania energii elektrycznej dystrybutorom, którzy dostarczają energię elektryczną na poziomie detalicznym na rynku regulowanym. Ceny hurtowe płacone na rzecz przedsiębiorstwa Hidroelectrica ustanawia ANRE na podstawie uzasadnionego poziomu kosztów kwalifikowalnych powiększonego o stopę zwrotu. W latach 2004–2010 ceny hurtowe płacone na rzecz przedsiębiorstwa Hidroelectrica były następujące (RON/MWh) ⁽²⁹⁾:

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
40	67	54,59	62,46	60,53	67,65	72

Konkurencyjny rynek energii elektrycznej

- (26) Od 2005 r. konkurencyjny rynek energii elektrycznej w Rumunii jest podzielony na pięć specjalnych rynków, tj.
- rynki scentralizowane zarządzane przez OPCOM,
  - rynek umów negocjowanych bezpośrednio,

⁽²⁶⁾ Art. 10 ust. 2 każdej z wymienionych trzech umów.

⁽²⁷⁾ Art. 10 ust. 1 każdej z wymienionych trzech umów.

⁽²⁸⁾ Art. 55 ust. 1 ustawy o energii elektrycznej i gazie nr 123/2012 zmienionej następnie ustawą nr 127/2014.

⁽²⁹⁾ Raport KPMG, załącznik 3 do memorandum holdingów energetycznych z dnia 27 lutego 2012 r., s. 8, źródło: sprawozdania roczne przedsiębiorstwa Hidroelectrica, sprawozdanie administratora z 2010 r., analiza KPMG.

- rynek usług pomocniczych,
  - rynek bilansujący oraz
  - rynek eksportowy.
- (27) Rynkami scentralizowanymi zarządza OPCOM. OPCOM utworzono w 2001 r. na podstawie decyzji rządu nr 627/2000 jako spółkę akcyjną będącą spółką zależną, w której całościowy udział posiada Transelectrica, operator systemu przesyłowego. Na mocy licencji przyznanej przez ANRE, OPCOM wyznaczono jako platformę hurtowego obrotu energią elektryczną w Rumunii. OPCOM jest jedyną towarową giełdą energii w Rumunii, która oferuje miejsce obrotu energią elektryczną i pełni rolę wspomagającą.
- (28) Na OPCOM istnieje pięć rodzajów segmentów rynku: (i) rynek dnia następnego; (ii) rynek dnia bieżącego zarządzany przez OPCOM od lipca 2011 r.; (iii) scentralizowane rynki bilateralne, czyli scentralizowany rynek umów dwustronnych zawieranych na zasadach aukcji publicznej („OPCOM-PCCB”) i scentralizowany rynek umów dwustronnych zawieranych na zasadach ciągłych negocjacji („PCCB-NC”); (iv) scentralizowany rynek zielonych certyfikatów; oraz (v) platforma handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Zielone świadectwa ani uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych nie wiążą się bezpośrednio ze sprzedażą energii elektrycznej, a zatem nie zostały opisane poniżej. Transakcje na OPCOM rozpoczęły się dopiero w 2005 r. i wyłącznie na rynku dnia następnego i na rynku OPCOM-PCCB.
- (29) W czasie przystąpienia Rumunii do UE w 2007 r. energia elektryczna była przedmiotem obrotu głównie na regulowanym rynku energii elektrycznej (około 29 TWh lub około 55 % końcowego zapotrzebowania). Na konkurencyjnym rynku obrót energią elektryczną odbywał się: (i) na rynku OPCOM-PCCB; oraz (ii) na rynku dnia następnego (zarówno jednym, jak i drugim zarządzał OPCOM); a także (iii) w ramach umów negocjowanych bezpośrednio, często długoterwałych, zarówno hurtowych, jak i detalicznych; (iv) na rynku bilansującym, w ramach którego system przesyłowy stanowi jedyne kupującego; oraz (v) na rynku eksportowym (3,3 TWh w 2007 r.). W latach 2007–2010 sprzedaż energii elektrycznej na tych nieregulowanych rynkach w Rumunii przedstawiała się następująco ⁽³⁰⁾:

(TWh)

	2007	2008	2009	2010	Średnia wartość w latach 2007–2010
Wytwarzanie energii elektrycznej – ogółem	61,39	64,01	56,69	59,14	60,31
Rynek bilansujący – ogółem	3,49	3,55	3,21	2,97	3,30
Rynek dnia następnego – ogółem	5,04	5,21	6,35	8,70	6,32
OPCOM PCCB – ogółem	5,88	8,77	6,33	4,39	6,34

Sprzedaż przedsiębiorstwa Hidroelectrica w różnych segmentach rynku

- (30) Ze sprzedażą roczną na poziomie 18,2 TWh i średnim udziałem w rynku w wysokości 30,2 % w okresie 2007–2010 przedsiębiorstwo Hidroelectrica było (i wciąż jest) głównym producentem energii elektrycznej w Rumunii. Od 2003 r. w związku z postępującym otwieraniem się rynku na kupujących energię elektryczną uprawnionych do wyboru swoich dostawców, sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica odbywała się głównie w ramach negocjowanych bezpośrednio umów dwustronnych. Do 2007 r. sprzedaż ta stanowiła blisko dwie trzecie całkowitej sprzedaży przedsiębiorstwa Hidroelectrica. Jak wskazano w poniższej tabeli, w okresie po przystąpieniu Rumunii do UE udział sprzedaży przedsiębiorstwa Hidroelectrica w jego całkowitej sprzedaży w latach 2007–2010 pozostawał na stosunkowo stałym poziomie około 19 % w segmencie rynku regulowanego i na poziomie około 1 % w odniesieniu do sprzedaży na rzecz innych producentów energii elektrycznej. W międzyczasie udział rynku bilansującego, rynku umów dwustronnych i rynku eksportowego nieznacznie się zmniejszył, podczas gdy udział sprzedaży w segmentach rynku zarządzanych przez OPCOM zwiększył się z niemal nikomej wysokości w 2007 i 2008 r. do poziomu [...] % ⁽³¹⁾ w 2010 r.

⁽³⁰⁾ Raport KPMG, załącznik 3 do memorandum holdingów energetycznych z dnia 27 lutego 2012 r., s. 21, źródło: ANRE.

⁽³¹⁾ Informacje poufne.

Sprzedaż przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica w poszczególnych segmentach rynku	2007	2008	2009	2010	Średnia wartość w latach 2007–2010 (%)
Rynek regulowany	[...]	[...]	[...]	[...]	19
Rynek bilansujący	[...]	[...]	[...]	[...]	6
Rynek eksportowy	[...]	[...]	[...]	[...]	7
Inni producenci energii elektrycznej	[...]	[...]	[...]	[...]	1
Umowy dwustronne	[...]	[...]	[...]	[...]	63
w tym umowy objęte badaniem	[...]	[...]	[...]	[...]	58
OPCOM (dnia następnego oraz PCCB)	[...]	[...]	[...]	[...]	4

- (31) Umowy przedsiębiorstwa Hidroelectrica z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną: Electrocarbon, Elsid i Alro zawarto na rynku umów negocjowanych bezpośrednio. Dwie umowy z przedsiębiorstwem ArcelorMittal na dostawy energii elektrycznej z 2010 i 2011 r. zawarto na rynku OPCOM-PCCB zgodnie z zasadą najwyższej ceny oferowanej. Chociaż gospodarcza i prawna ocena badanych umów powinna obejmować szerszy kontekst rumuńskiego rynku energii elektrycznej, dwa segmenty tego rynku są jednak w głównej mierze istotne w kontekście umów przedsiębiorstwa Hidroelectrica będących przedmiotem niniejszej decyzji oraz objęte zakresem tych umów:

- rynek OPCOM-PCCB, który został zidentyfikowany w decyzjach o wszczęciu postępowania i do którego odnoszą się te decyzje; jest on również szczególnie istotny w kontekście umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal,
- rynek umów negocjowanych bezpośrednio, w ramach którego zawarto wszystkie umowy będące przedmiotem niniejszego postępowania.

OPCOM-PCCB

- (32) W ramach segmentu rynku OPCOM-PCCB OPCOM organizuje aukcje publiczne na kupno i sprzedaż energii elektrycznej. Dostawcy lub konsumenci składają operatorowi rynku oferty kupna lub sprzedaży. W każdej ofercie strony muszą określić: (i) minimalną cenę sprzedaży energii elektrycznej albo maksymalną cenę kupna energii elektrycznej; oraz (ii) umowę ramową, na podstawie której strona składająca ofertę zamierza dostarczać/kupować energię elektryczną. W ofertach sprzedaży i kupna podaje się warunki dostawy, w tym warunki odnoszące się do ilości energii elektrycznej i długości trwania dostaw (co najmniej jeden miesiąc, a maksymalnie jeden rok) oraz przewidywaną umowę ramową. Ustalenie ceny odbywa się zgodnie z zasadą przyjęcia najlepszej ceny oferowanej.
- (33) Po opublikowaniu decyzji o wszczęciu postępowania Komisja przyjęła decyzję na podstawie art. 102 TFUE, w której ustaliła, że towarowa giełda energii zarządzana przez OPCOM stanowi właściwy rynek usług, na którym OPCOM jest przedsiębiorstwem o dominującej pozycji, odrębny od rynku umów negocjowanych bezpośrednio ⁽³²⁾.

Rynek umów negocjowanych bezpośrednio:

- (34) Rynek umów negocjowanych bezpośrednio jest wolnym rynkiem, który nie podlega regulacji ANRE. Strony umów negocjują dwustronnie ilość, ceny i inne klauzule umowne. Zapewnia to stronom większy stopień elastyczności w zakresie negocjacji zasad i warunków umów sprzedaży. Wspomniane warunki umów są poufne.
- (35) Pismem z dnia 21 lutego 2014 r. Komisja zwróciła się do władz rumuńskich o przedłożenie danych i informacji na temat umów zawartych w ramach rynku rumuńskiego, innych niż umowy będące przedmiotem niniejszej decyzji, lecz o porównywalnym okresie obowiązywania i dotyczących porównywalnych ilości dostarczanej energii elektrycznej. Żądanie Komisji dotyczyło wszystkich rumuńskich dostawców energii elektrycznej – zarówno

⁽³²⁾ Decyzja Komisji z dnia 5 marca 2014 r. zgodnie z art. 102 TFUE nakładająca grzywnę na podstawie art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 w sprawie AT.39 984 „Rumuńska towarowa giełda energii/OPCOM”.

państwowych, jak i prywatnych. Dnia 14 maja 2014 r. władze rumuńskie przedstawiły wymagane dane dotyczące wszystkich długoterminowych umów podpisanych przez podmioty kupujące energię elektryczną, których roczne zużycie energii elektrycznej było wyższe niż 150 GWh i które obowiązywały w latach 2007–2013 ⁽³³⁾.

- (36) W szczególności władze rumuńskie przedłożyły istotne dane obejmujące 96 umów obowiązujących w latach 2007–2013. Władze rumuńskie podkreśliły fakt, że wszystkie umowy zawarte w okresie objętym postępowaniem na rynku detalicznym na warunkach konkurencyjnych przez odbiorców niebędących gospodarstwami domowymi podlegały gromadzeniu danych przeprowadzonemu *ad hoc* na żądanie Komisji. Po stronie podaży umowy zawarli niemal wszyscy znaczący dostawcy działający na rynku rumuńskim, zarówno producenci w sektorach energii jądrowej czy paliwa kopalnego, jak i przedsiębiorcy handlowi, którzy kupowali na rynku hurtowym w celu odsprzedania na rynku detalicznym. Po stronie popytu zgłoszone dane obejmują umowy zawarte w ramach głównych, stosunkowo energochłonnych sektorów, takich jak przemysł stalowy, chemiczny, cementowy i produkcji samochodów, a także sektory benzyny i gazu ziemnego oraz wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego ⁽³⁴⁾.
- (37) Zainteresowani kupujący zawarli specjalnie dostosowane umowy długoterminowe na podstawie dwustronnych negocjacji z innymi dostawcami o okresie obowiązywania i ilości podobnych, w średnim ujęciu, do tych, jakie przewidziano w ramach umów przedsiębiorstwa Hidroelectrica, których dotyczy badanie. Jeżeli chodzi o umowy przedsiębiorstwa Hidroelectrica, ze zgłoszonych danych wynika, że każdego roku ceny były inne. W średnim ujęciu w okresie 2007–2010 wspomniane umowy długoterminowe, które nie są objęte postępowaniem wyjaśniającym, odpowiadały 11,1 TWh energii elektrycznej, podczas gdy zawierane przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica umowy sprzedaży objęte badaniem odpowiadały 10,5 TWh. W wartościach względnych odnośnie umowy sprzedaży zawieranej przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica odpowiadały za 35 % ilości energii elektrycznej będącej przedmiotem umów negocjowanych bezpośrednio w 2007 r., natomiast pozostałe umowy obejmowały około 41 % ilości energii elektrycznej będącej przedmiotem umów negocjowanych bezpośrednio. Pozostała część (około 24 %) obejmowała umowy dotyczące mniejszych ilości. Z istotnych danych z wszystkich umów spełniających wymagane przez Komisję kryteria dotyczące porównywalnych okresów i ilości wynika zatem ogólnie, że obejmowały one ilość podobną do całkowitej ilości dostarczonej przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica w ramach umów, które są przedmiotem postępowania.
- (38) Komisja nie posiada informacji, które wskazywałyby, że zawarcie umów, których dotyczą dane przedłożone przez Rumunię, wynikało z zachowania gospodarczego niezgodnego z rynkiem lub byłoby objęte wpływem wymogów regulacyjnych. Do celów porównania z umowami przedsiębiorstwa Hidroelectrica objętymi badaniem Rumunia podkreśliła również, że z niniejszej analizy wykluczono umowy na dostawę detaliczną oparte na dostawie hurtowej przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica na rzecz stron objętych postępowaniem wyjaśniającym (podmiotów zajmujących się obrotem energią elektryczną). W związku z tym umowy ze zbioru danych można uznać za odzwierciedlające warunki rynkowe ustalone między kupującymi oraz sprzedającymi mającymi stanowczy zamiar zawarcia umowy.

3. POWODY DECYZJI O WSZCZĘCIU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (39) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy ceny za dostawę energii elektrycznej w ramach wspomnianych umów były zgodnie z rynkiem wewnętrznym oraz czy nie stanowiły pomocy państwa.
- (40) Komisja porównała ceny określone w Umowach zawartych z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną, Electrocarbon i Elsid, z cenami, po których energia elektryczna była sprzedawana na rynku OPCOM-PCCB, i zauważyła, że ceny, po których Hidroelectrica sprzedawała energię elektryczną domniemanym beneficjentom, były od 10 % do 70 % niższe od przeciętnych cen na rynku OPCOM-PCCB w okresie 2007–2010.
- (41) W przypadku umowy z przedsiębiorstwem Alro Komisja przyjęła wstępną opinię, że przedsiębiorstwo Alro odniosło nienależną korzyść w postaci obniżonych i preferencyjnych cen energii elektrycznej w okresie odpowiednio od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. oraz od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2011 r., na podstawie wzoru indeksacji cen obowiązującego w każdym z tych okresów.
- (42) W przypadku dwóch umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal Komisja przyjęła wstępną opinię, że zawierając umowy z 2009 i 2010 r. na dostawę energii elektrycznej w 2010 i 2011 r. Hidroelectrica sprzedawała energię elektryczną po niższych cenach od tych, które mogły zostać osiągnięte: (i) po przyjęciu jednej z równoległych

⁽³³⁾ Zbiór danych wykorzystany do analizy porównawczej obejmował 114 uwag odnoszących się do okresu 2007–2010. Zbiór danych zawierał następujące informacje: tożsamość sprzedającego i kupującego, rodzaj umowy, datę wejścia w życie, datę wygaśnięcia, jak również ilość, profil zaopatrzenia i średnie ceny ważne w przypadku każdego roku w latach 2007–2013.

⁽³⁴⁾ Wykaz kupujących znajduje się w załączniku II tabela 1.

ofert kupna dostępnych w tym czasie na OPCOM-ie i zapewniających wyższe ceny maksymalne; albo (ii) po złożeniu na OPCOM-ie własnej oferty sprzedaży, w której cena byłaby prawdopodobnie wyższa od ceny zapłaconej przez przedsiębiorstwo ArcelorMittal. We wstępnej opinii Komisji uzgodnione ceny mogły stanowić nienależną korzyść na rzecz przedsiębiorstwa ArcelorMittal.

- (43) Komisja doszła do wstępnego wniosku, że taryfy opłat za energię elektryczną będące przedmiotem badań są selektywne, gdyż miały zastosowanie tylko do niektórych przedsiębiorstw. W zakresie, w jakim przedsiębiorstwa te działały na rynku energii elektrycznej oraz na rynku przemysłowym otwartych na konkurencję, w ramach których odbywała się sprzedaż między państwami członkowskimi, Komisja uznała, że każda ewentualna korzyść gospodarcza na rzecz beneficjentów mogłaby doprowadzić do zakłócenia konkurencji i wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (44) Ponadto Komisja wstępnie zajęła stanowisko, że preferencyjne taryfy opłat za energię elektryczną mogły wiązać się z przekazaniem zasobów państwowych, które można by było przypisać państwu, ponieważ Hidroelectrica kontrolowana była przez państwo rumuńskie (Rumunia posiadała 80,6 % jej kapitału podstawowego). Ponadto Komisja odniosła się do rozporządzenia ministra nr 445/2009, na mocy którego przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, Handlu i Otoczenia Biznesu, członkowie zarządów spółek energetycznych będących własnością państwa mieli obowiązek zapewnić, aby od dnia 31 marca 2010 r. część energii elektrycznej przeznaczona do sprzedaży na rynku hurtowym była sprzedawana wyłącznie na rynku OPCOM. W rezultacie można było uznać, że przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, Handlu i Otoczenia Biznesu mieli kontrolę nad praktykami dotyczącymi zawierania umów w spółkach będących własnością państwa, w tym nad praktykami dotyczącymi zawierania umów z przedsiębiorstwem Hidroelectrica, lub przynajmniej mieli na nie wpływ.
- (45) Jeżeli umowy te wiązałyby się z pomocą państwa, zostałyby uznane za pomoc przyznaną z naruszeniem obowiązku zgłaszania i klauzuli zawieszającej, które określono w art. 108 ust. 3 TFUE. Komisja wyraziła również wątpliwości dotyczące zgodności takiej pomocy z TFUE.
- (46) W świetle powyższych ustaleń Komisja doszła do wstępnego wniosku, że preferencyjne taryfy opłat za energię elektryczną potencjalnie mogły wiązać się z pomocą państwa i wezwała Rumunię do przedstawienia stosownych informacji umożliwiających wyjaśnienie tych wątpliwości.

4. UWAGI RUMUNII

- (47) Władze rumuńskie przedstawiły uwagi jedynie w odniesieniu do decyzji o wszczęciu postępowania dotyczącej umów z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną, ArcelorMittal i Alro, i powstrzymały się od jakichkolwiek uwag w odniesieniu do umów z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid.
- (48) Władze rumuńskie podtrzymały opinię, że umowy z przedsiębiorstwami ArcelorMittal i Alro nie wiązały się z żadną pomocą. Podkreśliły, że syndyk nie rozwiązał umowy z przedsiębiorstwem Alro podczas postępowania upadłościowego, co świadczy o tym, że była ona rentowna.
- (49) Jeżeli chodzi o umowy z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną, władze rumuńskie nie przedstawiły w tej sprawie żadnych istotnych argumentów. Twierdziły, że niektóre z umów mogły obejmować pomoc państwa (umowy z przedsiębiorstwami Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Energy Holding i Euro-Pec), powstrzymały się od wyrażenia jakichkolwiek opinii na temat niektórych umów (z przedsiębiorstwami Electrica i Luxten-Lighting) oraz utrzymywały, że z jedną z umów nie wiązała się żadna pomoc (z umową z przedsiębiorstwem Electromagnetica). Władze rumuńskie nie przedstawiły szczegółowych wyjaśnień na poparcie swoich uwag.
- (50) Jeżeli chodzi o możliwość indywidualnego rozwiązania umów (w szczególności umów z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną), władze rumuńskie wyjaśniły, że zgodnie z rumuńskimi praktykami handlowymi każda strona umowy mogła rozwiązać umowę, ponosząc ryzyko konieczności zapłaty odszkodowań określonych przez sąd właściwy. Mając na uwadze charakter przedmiotowych umów, władze rumuńskie wyjaśniły, że takie odszkodowania byłyby niezwykle wysokie. Ponadto strona żądająca rozwiązania umowy mogła również ponieść dodatkowe ryzyko: sąd właściwy mógł ją wezwać w drodze tzw. „nakazu sądowego” do wywiązywania się z umowy do czasu rozstrzygnięcia sporu, co miało miejsce w przypadku przedsiębiorstw Electrocarbon i Elsid.
- (51) Władze rumuńskie wyjaśniły dodatkowo, że podstawowa różnica między umowami zawartymi przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica z konsumentami przemysłowymi, z jednej strony, a umowami zawartymi przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną, z drugiej strony, polegała na dodatkowych kosztach, których ponoszenia wymagano w ramach umów z konsumentami przemysłowymi (tj. uiszczania komponentu „T” opłaty za transport, opłaty za system usługowy, opłaty za dystrybucję oraz opłaty za zakłócenia równowagi).

5. UWAGI OSÓB TRZECICH

- (52) Wszyscy domniemani beneficjenci z wyjątkiem przedsiębiorstwa Electrica przedstawili uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania podsumowane w sekcji 5.1.
- (53) Ponadto dnia 5 października 2012 r. konkurent przedsiębiorstwa Alro, producent aluminium, przedstawił uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania.
- (54) Dnia 6 września 2012 r. anonimowy obywatel przedstawił uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w odniesieniu do przedsiębiorstwa Alro i podmiotów zajmujących się obrotem energią elektryczną.

5.1. Uwagi domniemanych beneficjentów

- (55) Główne uwagi domniemanych beneficjentów są podobne i odnoszą się do: (i) braku kompetencji Komisji do tego, by ocenić zarówno umowy zawarte przed przystąpieniem Rumunii do UE ⁽³⁵⁾, jak i kolejne aneksy do umów ⁽³⁶⁾; (ii) braku właściwego punktu odniesienia dla cen rynkowych do celów porównania cen umownych; (iii) faktu, że Hidroelectrica zachowała się jak prywatny sprzedawca, bez przyznawania jakiegokolwiek korzyści gospodarczej domniemanym beneficjentom; (iv) faktu, że przedmiotowego środka nie można przypisać państwu i że nie doszło do przekazania zasobów państwowych; (v) faktu, że nie miało miejsca zakłócenie konkurencji; (vi) braku selektywności; (vii) braku rozdzielności zmian względem pierwotnej umowy; oraz (viii) faktu, że przedsiębiorstwo Hidroelectrica ogłosiło niewyłączalność, aby uniknąć wypełnienia zobowiązań umownych.

5.1.1. Brak kompetencji Komisji do tego, by ocenić umowy oraz ich kolejne aneksy

- (56) Zainteresowane strony argumentują, że Komisja nie ma kompetencji, by dokonywać przeglądu domniemanych środków pomocy państwa wdrożonych przed przystąpieniem Rumunii do Unii Europejskiej („UE”) w 2007 r. Ich zdaniem to samo dotyczy przyznania istniejącej pomocy państwa zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 659/1999 ⁽³⁸⁾. W szczególności: w momencie, gdy był wprowadzany w życie, domniemany środek pomocy państwa nie spełniał warunków uzasadniających uznanie go za pomoc państwa; stał się pomocą państwa dopiero później, w związku ze zmianami otoczenia rynkowego; ponadto domniemany środek pomocy państwa nie został znacząco zmieniony po wprowadzeniu go w życie. W związku z tym zainteresowane strony twierdziły, że Komisja nie może badać domniemanego środka pomocy państwa w ramach systemu nowej pomocy państwa oraz że nie może żądać od państwa członkowskiego odzyskania pomocy z mocą wsteczną.
- (57) Według zainteresowanych stron domniemane środki pomocy państwa wynikające z umów nie miały zastosowania po przystąpieniu Rumunii do UE, ponieważ umowy zawarto przed 2007 r.; także pierwsze aneksy, w których ustanowiono dokładne parametry systemu indeksacji cen ⁽³⁷⁾ podpisano przed 2007 r.
- (58) Ponadto w opinii zainteresowanych stron, nawet jeżeli udowodniono by, że umowy obejmowały element pomocy państwa, należałoby ją uznać za istniejącą, a nie nową pomoc, biorąc pod uwagę, że spełniono wszystkie warunki przyznania istniejącej pomocy państwa zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 659/1999 ⁽³⁸⁾. W szczególności: w momencie, gdy był wprowadzany w życie, domniemany środek pomocy państwa nie spełniał warunków uzasadniających uznanie go za pomoc państwa; stał się pomocą państwa dopiero później, w związku ze zmianami otoczenia rynkowego; ponadto domniemany środek pomocy państwa nie został znacząco zmieniony po wprowadzeniu go w życie. W związku z tym zainteresowane strony twierdziły, że Komisja nie może badać domniemanego środka pomocy państwa w ramach systemu nowej pomocy państwa oraz że nie może żądać od państwa członkowskiego odzyskania pomocy z mocą wsteczną.
- (59) Zainteresowane strony argumentowały także, że zgodnie z orzecznictwem właściwym czasem na ocenę każdej transakcji pod względem testu prywatnego inwestora/podmiotu gospodarczego był czas zawarcia transakcji. Jeżeli chodzi o transakcje zawarte przed 2007 r., kwestią do wyjaśnienia jest zatem, czy stanowiłyby one pomoc państwa, gdyby zasady pomocy państwa miały zastosowanie w czasie, kiedy je zawierano. Ta sama zasada miała również zastosowanie w odniesieniu do czasu, w odniesieniu do którego należało ocenić korzyść gospodarczą, tj. do czasu, w którym zawierano umowy. Zainteresowane strony argumentowały w szczególności, że w Rumunii ⁽³⁹⁾ nie zaszły żadne zmiany prawne ani gospodarcze na rynku energii elektrycznej, które mogłyby uzasadnić przyjęcie 2007 r. jako punktu odniesienia do oceny korzyści gospodarczej: rumuńskie rynki energii były rynkami wschodzącymi już przed 2004 r.; rumuński rynek hurtowy otwarto we wrześniu 2000 r.

⁽³⁵⁾ Niektóre podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną (tj. Alpiq RomIndustries, EFT, Alro Electrocarbon i Elsid).

⁽³⁶⁾ Jeden podmiot zajmujący się obrotem energią elektryczną (EFT) i Alro.

⁽³⁷⁾ Jedynie w przypadku przedsiębiorstwa Alro.

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE) NR 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽³⁹⁾ W przeciwieństwie do sytuacji w przypadku spraw dotyczących węgierskich preferencyjnych taryf opłat za energię elektryczną – T-80/06 oraz T-182/09 Budapesti Erőmű przeciwko Komisji (ECLI:EU:T:2012:65).

5.1.2. Brak właściwego punktu odniesienia dla ceny

5.1.2.1. Rynek OPCOM-PCCB nie był odpowiednim ani właściwym punktem odniesienia dla ceny

(60) Wszyscy domniemani beneficjenci, którzy przedstawili uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania, twierdzili, że nie było odpowiedniego ani właściwego punktu odniesienia dla ceny na potrzeby porównania cen określonych w umowach. Zainteresowane strony (domniemani beneficjenci) argumentowały, że ceny na rynku OPCOM-PCCB nie stanowiły właściwego punktu odniesienia dla ceny z następujących powodów:

— ceny na rynku OPCOM-PCCB nie odzwierciedlały prawidłowej sytuacji w okresie objętym postępowaniem,

— umowy w ramach rynku OPCOM-PCCB różnią się od umów objętych postępowaniem w różnych obszarach (tj. długoterwałe zobowiązanie do zakupu ilości energii po stałych cenach w kontekście niestabilnego rynku całkowicie różni się od zobowiązania to zakupu wykonanego albo na rynku dnia następnego, albo na giełdzie energii elektrycznej charakteryzującej się pełną operacyjnością, zwłaszcza w kontekście zliberalizowanego rynku. Rynek OPCOM-PCCB pozbawił prywatnych dostawców elastyczności, jeżeli chodzi o możliwość zmiany ich umów po osiągnięciu porozumienia. Rynek OPCOM-PCCB nie był już wtedy zorganizowany jako platforma odpowiednia w odniesieniu do potrzeb klientów przemysłowych w zakresie energii elektrycznej oraz wymaganych przez nich wariantów),

— ceny te nie odnosiły się do tego samego okresu dostawy,

— rynek OPCOM-PCCB oraz umowy stanowiły dwa osobne rynki (np. okres obowiązywania umów na dostawę stosowanych w obrocie na rynku OPCOM-PCCB wynosił rok lub mniej niż rok, natomiast okres obowiązywania umów będących przedmiotem analizy był znacznie dłuższy; ceny na platformie rynku OPCOM-PCCB były wyższe niż ceny wynegocjowane indywidualnie w ramach umów⁽⁴⁰⁾, podlegały także wahaniom i były zależne od wahań popytu i podaży,

— rynek OPCOM-PCCB nawet nie istniał, kiedy zawarto większość umów, ponieważ zaczęła działać dopiero w 2005 r. oraz

— jedynie niewielka część całej energii elektrycznej dostępnej na rynku rumuńskim była przedmiotem obrotu na platformie rynku OPCOM-PCCB.

(61) Jedna z zainteresowanych stron⁽⁴¹⁾ argumentowała, że rynek OPCOM-PCCB jest niereprezentatywnym punktem odniesienia albo niewłaściwym punktem odniesienia dla cen przewidzianych w umowach, ponieważ jedynie niewielka część energii elektrycznej dostępnej na rumuńskim rynku energii elektrycznej była faktycznie przedmiotem sprzedaży na rynku OPCOM-PCCB w okresie objętym oceną przeprowadzaną przez Komisję (tj. od 2 % całkowitego wewnętrznego zużycia w 2006 r. do 14,62 % w 2012 r.).

(62) Ponadto inne zainteresowane strony⁽⁴²⁾ twierdziły, że właściwy punkt odniesienia w zakresie cen rynkowych można było odnaleźć i opracować jedynie przy zastosowaniu modelu „podstaw” opartego na: (i) podobnych faktach i warunkach; (ii) jednoczesnych oczekiwaniach; oraz (iii) tym samym okresie czasu, co okres objęty niniejszą decyzją.

(63) Ponadto jedna z zainteresowanych stron⁽⁴³⁾ argumentowała, że na specyficznym i złożonym rumuńskim rynku energii elektrycznej nie było ważnego punktu odniesienia dla ceny, który byłby odpowiedni w odniesieniu do cen przewidzianych w umowach.

5.1.2.2. Oferta innych podmiotów zajmujących się obrotem energią elektryczną w przypadku umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal

(64) Przedsiębiorstwo ArcelorMittal twierdziło, że założenie, zgodnie z którym przedsiębiorstwo Hidroelectrica mogło przyjąć jedną z równoległych ofert od przedsiębiorców handlowych działających na rynku OPCOM-PCCB obejmującą cenę wyższą niż cena uzyskana w ramach dwóch umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal, nie było realistyczne, ponieważ rumuński rynek energii elektrycznej charakteryzował się nadwyżką mocy produkcyjnych.

⁽⁴⁰⁾ W celu uzyskania dalszych odniesień zob. roczne sprawozdanie monitorujące ANRE z 2007 r. i z kolejnych lat.

⁽⁴¹⁾ Energy Holding.

⁽⁴²⁾ Alpiq RomIndustries i Alpiq RomEnergie.

⁽⁴³⁾ Energy Holding.

- (65) Przedsiębiorstwo ArcelorMittal argumentowało dalej, że na rynku charakteryzującym się nadwyżką mocy produkcyjnych przedsiębiorstwo Hidroelectrica musiało uwzględnić ryzyko związane z tym, że jeżeli sprzedałoby energię elektryczną przedsiębiorcom handlowym, mogliby oni nie być w stanie wprowadzić jej do obrotu lub musieliby odsprzedać ją ze stratą. Twierdziło również, że przedsiębiorcy handlowi wprowadzili wspomniane oferty kupna na OPCOM z oczywistym zamiarem odsprzedaania energii elektrycznej przedsiębiorstwu ArcelorMittal po wyższej cenie.
- (66) Ponadto przedsiębiorstwo ArcelorMittal argumentowało, że porównanie ceny określonej w dwóch umowach zawartych z przedsiębiorstwem Hidroelectrica z cenami w ramach ofert przedsiębiorców handlowych byłoby właściwe jedynie jeżeli:
- przedsiębiorstwo ArcelorMittal zostałoby zmuszone do dokonania zakupu od przedsiębiorców handlowych – podczas gdy przedsiębiorstwo ArcelorMittal twierdzi, że nie miało to miejsca, ponieważ dysponowało alternatywą w postaci dokonania zakupu od innych producentów rumuńskich lub od Węgier czy Bułgarii,
  - przedsiębiorcy handlowi byłiby w stanie odsprzedać ilość energii, której przedsiębiorstwo ArcelorMittal od nich nie kupiło – podczas gdy fakt, że oferty wycofano, świadczy o tym, iż przedsiębiorcy handlowi nie liczyli na sprzedaż tej ilości innym klientom niż przedsiębiorstwo ArcelorMittal,
  - przedsiębiorcy handlowi nie mieli odpowiednich zdolności, aby pokryć straty w przypadku, w którym nie zdołaliby odsprzedać energii elektrycznej zakupionej od przedsiębiorstwa Hidroelectrica. W nawiązaniu do tego twierdzenia przedsiębiorstwo ArcelorMittal dostarczyło dowód na to, że przedsiębiorstwa Arelco i Petprod nie były stabilne pod względem finansowym.
- (67) Przedsiębiorstwo ArcelorMittal argumentuje także, że umów z 2009 i 2010 r. nie można przyjąć za punkt odniesienia względem cen OPCOM, ponieważ w tym czasie OPCOM nie działał jeszcze w sposób normalny. Uważa ono, że bardziej reprezentatywna jest średnia cena opublikowana przez ANRE odnosząca się do dużych transakcji dwustronnych.

5.1.3. Przedsiębiorstwo Hidroelectrica zachowało się jak prywatny sprzedawca/nie przyznając jakiegokolwiek korzyści gospodarczej domniemanym beneficjentom;

- (68) Większość zainteresowanych stron twierdziła, że przy zawieraniu umów przedsiębiorstwo Hidroelectrica zachowało się jak prywatny sprzedawca oraz że strony te nie uzyskały zatem żadnej korzyści finansowej: (i) umowy negocjowano oraz zawierano w warunkach rynkowych; (ii) zawierając umowy, przedsiębiorstwo Hidroelectrica odnosiło korzyść w postaci pewności dochodu; (iii) w ramach umów zapewniono sprzedaż dużej ilości produkcji energii elektrycznej przedsiębiorstwa Hidroelectrica; (iv) w ramach umów zapewniono ochronę przedsiębiorstwa Hidroelectrica przed wszelkimi podwyżkami cen związanymi z alternatywną sprzedażą na różnych innych rynkach; (v) w cenie uzgodnionej w umowach uwzględniono ryzyko i zobowiązania ciężące na kupującym, a warunki umowy negocjowano przede wszystkim w interesie przedsiębiorstwa Hidroelectrica; (vi) ceny umowne płacone za energię elektryczną kupowaną od przedsiębiorstwa Hidroelectrica były stale wyższe o 80–100 % od cen energii elektrycznej sprzedawanej przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica na rynku regulowanym; oraz (vii) umowy stanowiły najlepszą alternatywę dla przedsiębiorstwa Hidroelectrica w dniu, w którym je podpisano.
- (69) Ponadto zainteresowane strony twierdziły, że Komisja powinna była sprawdzić sytuację finansową przedsiębiorstwa Hidroelectrica z dnia podpisania umów, biorąc pod uwagę, że zgodnie z orzecznictwem⁽⁴⁴⁾ w ocenie Komisji można było w ogóle nie uwzględnić informacji, które nie były dostępne, ani zmian, których nie można było przewidzieć podczas podpisywania umów.
- (70) Przedsiębiorstwo Alro argumentowało, że każda kolejna zmiana umowy z przedsiębiorstwem Hidroelectrica stanowiła zawsze zmianę na korzyść przedsiębiorstwa Hidroelectrica z następujących powodów: (i) wprowadzono klauzulę dotyczącą indeksacji cen z uwzględnieniem kosztów własnych przedsiębiorstwa Hidroelectrica; (ii) w czerwcu 2007 r., czyli w okresie, w którym lej rumuński wzrastał w stosunku do USD, zmieniono stosowaną walutę z USD na RO, co umożliwiło przedsiębiorstwu Hidroelectrica osiągnięcie 40 % zysku z ceny i wyeliminowanie ryzyka walutowego; (iii) w 2010 r. wprowadzono wzór LME, co doprowadziło do gwałtownego wzrostu cen.
- (71) Ponadto przedsiębiorstwo Alro przedstawiło obszernie i wyczerpujące badania gospodarcze przeprowadzone przez firmy Brattle Group i Nera na poparcie argumentu, że umowa z przedsiębiorstwem Hidroelectrica nie wiązała się z pomocą państwa. Zgodnie z badaniem z 2005 r. przeprowadzonym przez firmę Brattle Group szacowana bieżąca wartość netto (zwana dalej „wartością bieżącą netto”) umowy przedsiębiorstwa Alro (393,09 mln EUR) była wyższa niż wartość bieżąca netto wynikająca ze scenariusza alternatywnego sprzedaży

⁽⁴⁴⁾ Sprawa C-482/99 Republika Francuska przeciwko Komisji (Stardust Marine), Rec. 2002, s. I-4397.

(355 mln EUR) opartego na założeniu rynku w pełni konkurencyjnego. Firma Brattle Group dostarczyła podobne dane szacunkowe również za 2007 r., w których uzyskano podobne wyniki jak w 2005 r.: wartość bieżąca netto umowy przedsiębiorstwa Alro z 2007 r. wynosząca 348 mln EUR była ponadto wyższa niż wartość bieżąca netto wynikająca ze scenariusza alternatywnego, która wynosiła 300 mln EUR.

- (72) Przedsiębiorstwo Alro przedłożyło również badania i sprawozdania firm Brattle Group i Nera na poparcie argumentu, że za pośrednictwem zawartej przez niego umowy z przedsiębiorstwem Hidroelectrica nie przyznano żadnej pomocy niezgodnej z prawem.
- (73) Energy Holding, podmiot zajmujący się obrotem energią elektryczną, przedłożył analizę ekonomiczną, symulacje dotyczące modelu cenowego oraz sprawozdania cenowe sporządzone przez firmę KPMG, niezależną firmę zajmującą się doradztwem, aby poprzeć argument, że nie przyznano żadnej pomocy niezgodnej z prawem. Firma KPMG potwierdziła, że umowa z przedsiębiorstwem Energy Holding: (i) była w tym czasie najlepszym rozwiązaniem alternatywnym dla przedsiębiorstwa Hidroelectrica; oraz (ii) przyniosła przedsiębiorstwu Hidroelectrica wyższy zwrot lub wiązała się z niższym ryzykiem w porównaniu z kolejnym najlepszym rozwiązaniem alternatywnym. Analiza przeprowadzona przez firmę KPMG opierała się raczej na analizie wyceny bezwzględnej i względnej niż na jakiegokolwiek innej metodzie wyceny umowy (np. na analizie minimalnej rentowności czy okrojonej analizie wewnętrznej stopy zwrotu). Odnosiła się ona do dwóch okresów wyceny (tj. do lat 2004–2013 oraz 2010–2018) i odzwierciedlała warunki umowy zawartej z przedsiębiorstwem Hidroelectrica w 2004 r. oraz warunki renegotjowane w 2009 r., kiedy przedłużono umowę. Na późniejszym etapie firma KPMG rozszerzyła tę samą analizę w odniesieniu do dnia 1 stycznia 2007 r. Zarówno w odniesieniu do wyceny bezwzględnej, jak i do wyceny względnej wynikający z niej wniosek był taki sam jak wniosek opisany powyżej.

5.1.4. Brak możliwości przypisania przedmiotowego środka państwu i brak przekazania zasobów państwowych

- (74) Niemal wszystkie zainteresowane strony ⁽⁴⁵⁾ twierdziły, że ich umów z przedsiębiorstwem Hidroelectrica nie można było przypisać państwu, ponieważ zgodnie ze statutami spółki Hidroelectrica zarząd przekazał swoje uprawnienia wykonawcze dyrektorowi generalnemu. Uznano zatem, że członkowie zarządu nie uczestniczyli w bieżącej działalności przedsiębiorstwa Hidroelectrica, w tym w negocjacjach umów.
- (75) Zdaniem jednej zainteresowanej strony ⁽⁴⁶⁾ ciężar dowodu w zakresie możliwości przypisania przedmiotowego środka państwu spoczywa na Komisji. Zainteresowana strona twierdziła, że uznanie, iż środek można przypisać państwu tylko dlatego, że państwo posiadało większościowy udział w spółce Hidroelectrica nie jest wystarczające. Podniosła także argument, że Komisja doszła do tego wniosku jedynie na podstawie „wskazań” i domniemań, a nie konkretnych faktów, co jest niezgodne z wymogami zawartymi w orzecznictwie. Zainteresowana strona argumentowała, że aby podtrzymać ten wniosek, niezbędne są konkretne dowody, takie jak dokumenty, okoliczności faktyczne czy konkretne działania na rzecz państwa.
- (76) Inne zainteresowane strony ⁽⁴⁷⁾ twierdziły, że nie miało miejsca przekazanie jakichkolwiek zasobów państwowych. Podnosiły w szczególności, że domniemane niższe ceny, jakie miało zaoferować przedsiębiorstwo będące pod kontrolą państwa, nie stanowiły wystarczającego czynnika, aby powoływać się na istnienie zasobów państwowych. Stwierdziły również, że interwencję państwa rumuńskiego dotyczącą wykorzystania tych zasobów należy wykazać *in concreto*. Ponadto zainteresowane strony podkreśliły, że zgodnie ze statutem spółki Hidroelectrica, zawieranie umów należało do wyłącznych kompetencji dyrektora generalnego, a nie zarządu, w związku z czym państwo nie było zaangażowane w proces decyzyjny przedsiębiorstwa Hidroelectrica w odniesieniu do umów.

5.1.5. Brak zakłócenia konkurencji

- (77) Niektóre zainteresowane strony ⁽⁴⁸⁾ twierdziły, że nie miało miejsca żadne potencjalne lub rzeczywiste zakłócenie konkurencji wynikające z umów zawartych przez te strony z przedsiębiorstwem Hidroelectrica, ponieważ: (i) nie zidentyfikowano żadnego rynku właściwego, na którym przyznana pomoc państwa wzmocniłaby pozycję przedsiębiorstwa względem innych przedsiębiorstw w ramach handlu wewnątrzunijnego; oraz (ii) rumuński rynek energii elektrycznej nie jest skoncentrowany, o czym świadczy indeks koncentracji Herfindahla-Hirschmanna (HHI).

⁽⁴⁵⁾ AlpiqRomEnergie, AlpiqRomIndustrie, Electromagnetica, Energy Holding, Electrocarbon i Elsid, ArcelorMittal i Alro.

⁽⁴⁶⁾ Energy Holding, podmiot zajmujący się obrotem energią elektryczną.

⁽⁴⁷⁾ EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting i Energy Holding.

⁽⁴⁸⁾ EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting i Alro.

5.1.6. Brak selektywności

- (78) Niektóre zainteresowane strony ⁽⁴⁹⁾ argumentowały, że nie miała miejsca żadna selektywność wynikająca z umów zawartych przez te strony z przedsiębiorstwem Hidroelectrica, ponieważ umowy takiego samego lub podobnego rodzaju były zawierane z innymi przedsiębiorcami handlowymi (w przypadku podmiotów zajmujących się obrotem energią elektryczną) lub umowy takie były dostępne dla innych stron na rynku (w przypadku podmiotów niebędących przedsiębiorcami handlowymi).

5.1.7. Brak rozdzielności zmian względem pierwotnej umowy

- (79) Przedsiębiorstwa Electrocarbon i Elsid twierdziły, że zmiany do umów nie były elementami odrębnymi od umów. Zasugerowały również, że nawet w sytuacji, w której takie zmiany postrzegano by jako odrębne zobowiązania, zmiany cen byłyby nadal zgodne z testem prywatnego inwestora i w związku z tym nie obejmowały elementu pomocy państwa.

5.1.8. Jediną przyczyną, dla której przedsiębiorstwo Hidroelectrica ogłosiło niewypłacalność, była chęć odstąpienia od swoich zobowiązań umownych.

- (80) Niektóre podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną ⁽⁵⁰⁾ twierdziły, że jedyną przyczyną, dla której przedsiębiorstwo Hidroelectrica ogłosiło niewypłacalność, była chęć odstąpienia od jego zobowiązań umownych. Twierdziły, iż chociaż w przeszłości przedsiębiorstwo Hidroelectrica w pełni korzystało ze swoich umów, nie mogło już dłużej wypełniać przyjętych zobowiązań, w związku z czym wydawało się, że ogłoszenie niewypłacalności jest dobrym sposobem na zakończenie umów.

5.2. Uwagi innych zainteresowanych stron

- (81) W związku z decyzją o wszczęciu postępowania dotyczącą przedsiębiorstwa Alro Komisja otrzymała uwagi od innych stron niż domniemani beneficjenci: (i) uwagi od jednego z konkurentów przedsiębiorstwa Alro; oraz (ii) uwagi od anonimowej strony (obywatela).

5.2.1. Uwagi przedstawione przez jednego z konkurentów przedsiębiorstwa Alro

- (82) Jeden z konkurentów przedsiębiorstwa Alro twierdził, że zarówno ceny rynkowe na giełdzie energii elektrycznej, jak i ceny na rynku transakcji natychmiastowych na giełdach energii były niewłaściwe jako punkt odniesienia dla ceny w ramach umów na dostawę energii elektrycznej dla hut aluminium. Zdaniem konkurenta przedsiębiorstwa Alro huty aluminium muszą polegać głównie na długoterminowych i stosunkowo przewidywalnych umowach na dostawę energii elektrycznej, aby uniknąć konieczności zawieszenia działalności ze względu na niezrównoważenie wysokie koszty energii elektrycznej, a także aby uniknąć wszelkiego potencjalnego ryzyka konieczności zakończenia działalności ze względu na ceny energii elektrycznej i zyski wytwórcy.
- (83) Konkurent przedsiębiorstwa Alro twierdził również, że porównanie taryf przewidzianych w długoterminowych umowach na dostawę energii elektrycznej z taryfami na giełdzie energii elektrycznej, z taryfami na rynku transakcji natychmiastowych na giełdach energii lub z taryfami w innych dziedzinach przemysłu może zniekształcić rzeczywistość rynkową i ustanowić niewłaściwe orzecznictwo, powodując znaczne ryzyko nie tylko dla przedsiębiorstwa Alro lub jego konkurentów, lecz także dla całego rynku europejskiego.
- (84) Ponadto konkurent przedsiębiorstwa Alro utrzymywał, że wpływ na konkurencję należy ocenić w odniesieniu do cen płaconych przez huty aluminium za energię elektryczną na szczeblu światowym lub co najmniej europejskim. Ponieważ koszty energii elektrycznej stanowiły ponad jedną trzecią łącznych kosztów produkcji aluminium oraz ze względu na fakt, że producenci aluminium nabywali energię elektryczną na rynku krajowym, a następnie uczestniczyli w konkurencji na poziomie światowym, w ramach właściwej oceny należałoby przeprowadzić ocenę opartą na cenach energii elektrycznej płaconych przez producentów aluminium na całym świecie. W związku z tym konkurent przedsiębiorstwa Alro twierdził, że aby należycie ocenić potencjalne zakłócenie konkurencji, Komisja powinna zbadać, czy domniemana pomoc państwa rzeczywiście zmniejszyła koszty produkcji Alro do wysokości poniżej kosztów konkurentów przedsiębiorstwa Alro i czy w ten sposób zapewniła korzyść przedsiębiorstwu Alro, biorąc pod uwagę taryfy jego konkurentów w Europie lub na całym świecie.

⁽⁴⁹⁾ EFT, Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid.

⁽⁵⁰⁾ Alpiq RomEnergy i Alpiq RomIndustries.

- (85) Ponadto konkurent przedsiębiorstwa Alro twierdził, że w związku z brakiem odpowiednich informacji, aby określić porównywalną „cenę rynkową”, „odpowiednią metodykę ustalania cen mogłyby stanowić analiza porównawcza cen i kosztów oraz rozsądna marża zysku”. Tę samą logikę można by zastosować „do decyzji dotyczącej oferowania cen zindeksowanych na podstawie cen LME”. Utrzymywał również, że unikalne właściwości i profil klienta hut aluminium mogą obiektywnie uzasadniać ceny energii elektrycznej niższe od cen na giełdzie energii elektrycznej, orientacji kosztowych oraz cen zindeksowanych na podstawie cen LME.

5.2.2. Uwagi przedstawione przez obywatela

- (86) Obywatel twierdził, że przedsiębiorstwo Alro nabyło energię elektryczną od przedsiębiorstwa Hidroelectrica po cenie preferencyjnej, tj. po cenie niższej od ceny rynkowej (takiej jak ceny OPCOM i ANRE). Ponadto obywatel przywołał argument, zgodnie z którym korekta ceny umownej dla przedsiębiorstwa Alro poprzez mechanizm indeksacji w oparciu o wzór LME stanowiła mechanizm ustalania cen o charakterze dyskryminacyjnym względem innych kupujących energię elektryczną na rynku.
- (87) Komisja otrzymała od tego samego obywatela uwagi dotyczące umów z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną; zgodnie z tymi uwagami wspomniane umowy obejmowały element pomocy państwa. Nie przedstawiono żadnych dowodów na poparcie tego argumentu.

6. UWAGI WŁADZ RUMUŃSKICH DOTYCZĄCE UWAG OSÓB TRZECICH

- (88) Władze rumuńskie odpowiedziały na uwagi przedstawione przez zainteresowane strony. W szczególności władze rumuńskie podtrzymały swoje stanowisko przedstawione w lipcu 2012 r. w odniesieniu do umów, które przedsiębiorstwo Hidroelectrica zawarło z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną, oraz wyjaśniły, że umowy te nie były umowami typowo stabilnymi i długoterminowymi co najmniej z dwóch powodów: (i) kupujący mógł jednostronnie zakończyć każdą z umów z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia bez konieczności wypłaty stosownej rekompensaty, podczas gdy przedsiębiorstwo Hidroelectrica nie mogło tego uczynić; oraz (ii) ilość dostarczanej do kupującego w ujęciu godzinowym wyprodukowanej energii mogła być i była zmienna w zależności od uznania kupującego.
- (89) Ponadto władze rumuńskie twierdziły, że po zawarciu umów lub po wprowadzeniu zmian do tych umów kupujący mieli prawo (z którego rzeczywiście korzystali) do zwiększania lub zmniejszania ilości potrzebnej energii elektrycznej za pomocą zawiadomień wydawanych nawet jeden dzień przed jej dostarczeniem, co jest charakterystyczne dla transakcji kasowych.
- (90) Jeżeli chodzi o umowy z Electrocarbonem i Elsidem, władze rumuńskie nie wyraziły żadnej opinii na ten temat. W uzasadnieniu takiego działania władze rumuńskie dodały, że nie wiedziały, czy Electrocarbon i Elsid również uczestniczyły w hurtowym obrocie energią elektryczną.
- (91) Władze rumuńskie dostarczyły dobrze udokumentowane i szczegółowe uwagi dotyczące uwag przedstawionych przez przedsiębiorstwa Alro i ArcelorMittal na poparcie ich stwierdzenia, zgodnie z którym zawarte z tymi przedsiębiorstwami umowy nie stanowiły pomocy państwa. W szczególności władze rumuńskie wyjaśniły, że państwo nie przekazało swoim przedstawicielom w zarządzie przedsiębiorstwa Hidroelectrica żadnych instrukcji oraz że na mocy rumuńskiego prawa spółek członkowie zarządu są zobowiązani działać w interesie spółki, a nie w interesie akcjonariuszy, którzy ich powołali.
- (92) Władze rumuńskie twierdziły, że przedsiębiorstwo Alro otrzymywało energię z produkcji własnej przedsiębiorstwa Hidroelectrica, w związku z czym rentowność należało mierzyć jedynie w odniesieniu do kosztów produkcji własnej przedsiębiorstwa Hidroelectrica. Władze rumuńskie wyjaśniły również, że przedsiębiorstwo ArcelorMittal jest drugim co do wielkości, po przedsiębiorstwie Alro, konsumentem energii elektrycznej w Rumunii oraz że zarówno w odniesieniu do energii elektrycznej, jak i do każdego innego produktu istniała następująca zależność: im więcej towaru zakupiono, tym niższa była cena umowy.
- (93) Ponadto władze rumuńskie potwierdziły uwagi przedstawione przez przedsiębiorstwo ArcelorMittal, zgodnie z którymi – jak przedstawił to ANRE – średnia cena wypłacana przez konsumentów przemysłowych o zapotrzebowaniu rządu 150 000 MWh/rok była jedynie o 11 RON/MWh wyższa niż cena, jaką płaciło przedsiębiorstwo ArcelorMittal w 2010 r. Aby wyjaśnić tę różnicę, władze przedstawiły następujące argumenty: (i) dostawa w takim profilu liniowym umożliwia dostawcy energii elektrycznej optymalizację kosztów jej produkcji; (ii) koszty utrzymania są znacznie niższe; (iii) zarówno liczba, jak i czas trwania przypadkowych przerw w dostawie jest niższa; oraz (iv) nierówności na rynku energii elektrycznej zostały znacznie zmniejszone – czynnik ten znajduje również odzwierciedlenie w ograniczeniu kosztów nabycia energii elektrycznej.

- (94) W związku z uwagami przedstawionymi przez konkurenta przedsiębiorstwa Alro władze rumuńskie w pełni zgadzają się ze stanowiskiem przedsiębiorstwa Alro i popierają jego opinię, zgodnie z którą europejski producent aluminium konkuruje z każdym innym światowym producentem aluminium. Co więcej, władze rumuńskie podniosły, że umowa z przedsiębiorstwem Alro nie spowodowała zakłócenia konkurencji na światowym rynku aluminium.
- (95) Ponadto władze rumuńskie stwierdziły, że z finansowego punktu widzenia każdy racjonalny producent energii elektrycznej zaoferowałby producentowi aluminium lepsze taryfy niż na rynku OPCOM-PCCB lub na rynku kasowym ze względu na szczególne cechy charakterystyczne producenta aluminium. Wyjaśniły również, że cena na rynku kasowym nie stanowiłaby właściwego punktu odniesienia dla umowy długoterminowej zawartej z konsumentem przemysłowym. Ceny przewidziane w umowach dwustronnych, obejmujące korzystne warunki płatności i dużą ilość energii elektrycznej w ramach przewidywalnej konsumpcji pasma, musiały być znacznie niższe niż ceny na rynku kasowym.
- (96) Jeżeli chodzi o uwagi przedstawione przez obywatela, władze rumuńskie stwierdziły, że są one bezpodstawne. Jeżeli chodzi o zarzut obywatela, iż ceny przyznane przedsiębiorstwu Alro były niższe od cen równoważnych transakcji w Rumunii, władze rumuńskie wyjaśniły, że obywatel zupełnie pominął fluktuację cen w oparciu o szczegółowe elementy każdej transakcji (tj. dużą ilość energii elektrycznej w konsumpcji pasma, wysoki poziom przewidywalności oraz korzystne warunki finansowe dla sprzedawcy).
- (97) Jeżeli chodzi o drugi argument przedstawiony przez obywatela, zgodnie z którym umożliwienie przedsiębiorstwu Alro dostosowania cen na podstawie wzoru LME dyskryminowało innych uczestników rynku energii elektrycznej, władze rumuńskie stwierdziły co następuje: (i) prawo rumuńskie pozwalało na tę praktykę, pod warunkiem że przedsiębiorstwo Hidroelectrica odnotowywało zysk z przedmiotowej umowy; oraz (ii) to ustalenie było formą partnerstwa sprzedającego i kupującego, którzy dzielili się zyskiem ze sprzedaży aluminium.

7. OCENA

7.1. Istnienie pomocy państwa

- (98) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji przez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Aby środek stanowił pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, musi on spełnić wszystkie te warunki.
- (99) Należy zatem ocenić, czy umowy objęte postępowaniem zapewniły pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE kupującym energię elektryczną sprzedawaną przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica, tj. przedsiębiorstwom Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Alro, ArcelorMittal, Electrocarbon i Elsid, po przystąpieniu Rumunii do Unii Europejskiej.
- (100) W uzupełnieniu do innych warunków zastosowania art. 107 ust. 1 TFUE, miałyby to miejsce, jedynie jeśli przedmiotowe umowy sprzyjałyby niektórym kupującym przez przyznanie im korzyści gospodarczej w stosunku do normalnych warunków rynkowych, a w takim wypadku – jedynie jeśli korzyść wynikająca z umów i ich późniejszych zmian można by było przypisać nie tylko zasobom państwa rumuńskiego, ale także działaniom, instrukcjom lub decydującemu wpływowi państwa, a nie niezależnym decyzjom handlowym przedsiębiorstwa Hidroelectrica.
- (101) Zgodnie z decyzją w sprawie Budapesti Erözü⁽⁵¹⁾ środki pomocy państwa wdrożone przed przystąpieniem i mające zastosowanie również po wejściu należy traktować jako istniejącą pomoc albo jako nową pomoc po przystąpieniu. Aby środki były traktowane jako istniejąca pomoc, powinny zostać wyraźnie wyszczególnione w wykazie w akcie przystąpienia państwa członkowskiego do Unii Europejskiej; w niniejszym przypadku – w załączniku V do traktatu o przystąpieniu Rumunii i Bułgarii do Unii Europejskiej („akt przystąpienia”)⁽⁵²⁾. Umowy te nie zostały wyraźnie wyszczególnione w załączniku V do aktu przystąpienia. Ze względu na to, że umowy miały nadal zastosowanie po dacie przystąpienia, mogą być one uznane jedynie za nowe środki i, w świetle cytowanego orzecznictwa, należy je zatem oceniać w okresie od daty przystąpienia (tj. dnia 1 stycznia 2007 r.) w odniesieniu do czterech warunków określonych w art. 107 ust. 1 TFUE.

⁽⁵¹⁾ Sprawy połączone T-80/06 i T-182/09 Budapesti Erözü przeciwko Komisji Europejskiej, pkt 50–62.

⁽⁵²⁾ Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 96.

W związku z powyższym Komisja musiałaby ocenić omawiane umowy jako potencjalne nowe środki pomocy w okresie od daty przystąpienia Rumunii w dniu 1 stycznia 2007 r. Oceny tej nie można oprzeć na okolicznościach istniejących na rynku w czasie, w którym umowy weszły w życie (zob. motyw 19), w szczególności do celów podjęcia decyzji co do tego, czy przedmiotowe umowy były zgodne z cenami rynkowymi w momencie ich zawarcia. W związku z tym okoliczności te nie będą przedmiotem dalszej oceny.

7.2. Ocena możliwej korzyści gospodarczej w stosunku do warunków rynkowych

- (102) Aby ustalić, czy ceny i warunki, na których przedsiębiorstwo Hidroelectrica dostarczało energię elektryczną domniemanym beneficjentom, nie byłyby w innym wypadku dostępne na rynku rumuńskim w okresie od 2007 r., Komisja musi w pierwszej kolejności określić właściwy punkt odniesienia dla ceny odzwierciedlający cenę rynkową, (i) która była dostępna w okresie obowiązywania umów po przystąpieniu Rumunii do UE; oraz (ii) która miała zastosowanie w okresie będącym przedmiotem wszczętego przez Komisję formalnego postępowania w związku z umowami.

7.2.1. Korzyść gospodarcza w stosunku do warunków rynkowych

- (103) Oceniając, czy zaistniała korzyść gospodarcza, Komisja przyjmuje jako punkt odniesienia podmiot gospodarczy, który podlegał tym samym zobowiązaniom co przedsiębiorstwo Hidroelectrica lub podobnym, miał te same możliwości oraz działał w takich samych warunkach prawnych i gospodarczych jak warunki istniejące w Rumunii w badanym okresie, z uwzględnieniem ograniczeń i celów handlowych tego podmiotu⁽⁵³⁾. Aby można było wykluczyć istnienie pomocy państwa, spółka publiczna przy sprzedaży swoich produktów musi zachowywać się zgodnie z testem prywatnego inwestora, działając w celu zmaksymalizowania przychodów lub zminimalizowania strat. Innymi słowy, ocena istnienia możliwej nienależnej korzyści gospodarczej w ramach umowy handlowej na dostawę od dostawcy będącego własnością państwa obejmuje ocenę tego, w jakim zakresie dostawca niebędący własnością państwa zachowałby się w ten sam sposób w podobnej sytuacji.
- (104) Ponadto, chociaż różnice między taryfami energii elektrycznej ustalonymi przez państwo i wyższymi cenami na wolnym rynku mogą we wstępnej analizie wskazywać na istnienie pomocy państwa, z przyczyn obiektywnych nadal możliwe jest ustalenie, że niższe poziomy cen przewidzianych w umowach objętych postępowaniem nie zapewniają kupującym energię elektryczną korzyści gospodarczej w stosunku do warunków rynkowych⁽⁵⁴⁾. Co więcej, badając możliwość istnienia pomocy państwa określonej jako ceny energii elektrycznej korzystne w stosunku do warunków rynkowych na rynkach energii elektrycznej w złożonych konfiguracjach rynkowych, Komisja może zgodnie z prawem stosować konkretne metody lub modele ekonomiczne, aby ocenić, w jakim zakresie ceny określone w umowie różnią się od cen rynkowych⁽⁵⁵⁾.
- (105) W rzeczywistości cena była albo korygowana każdego roku do poziomu powyżej ceny przewidzianej w umowie, albo ustalana co roku w przypadku szeregu umów, z wyjątkiem przedsiębiorstwa Alro, dla którego rzeczywista roczna cena wynikała z zastosowania wzorów indeksacji określonych w umowie. Ocenę tego, czy rzeczywiście istniała korzyść gospodarcza, przeprowadza się zatem dla każdego roku objętego postępowaniem, począwszy od dnia 1 stycznia 2007 r.

— Umowy z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną, producentami elektrod i przedsiębiorstwem Alro

- (106) Jak opisano w motywach 24–35, Komisja zbadała niektóre segmenty rynku energii elektrycznej w Rumunii w latach 2007–2010. Aby porównać podobne elementy, należy zbadać najbardziej zbliżone i odpowiednie wartości porównawcze cen, które przewidziano w umowach w okresie objętym postępowaniem.
- (107) Na dobrze funkcjonujących rynkach energii elektrycznej, posiadających odpowiedni poziom płynności oraz narzędzia pozwalające przewidzieć ceny przyszłych dostaw, ceny kasowe stanowią dobry wskaźnik lub wskaźnik zastępczy cen rynkowych i mogą być wykorzystane jako punkty odniesienia do oceny poziomów cen w danych umowach. W przedmiotowym przypadku jednak, biorąc pod uwagę stosunkowo duży odsetek zapotrzebowania w 2007 r. nadal zaspokajanego w Rumunii według taryf regulowanych, ograniczoną płynność platform handlowych OPCOM w latach 2007–2010, ilość energii elektrycznej podlegającą umowom objętym postępowaniem, oraz fakt, że giełdy energii elektrycznej zarządzane przez OPCOM zostały określone jako rynek właściwy na potrzeby prawa antymonopolowego, na którym to rynku nadużywana była pozycja dominująca (motywy 30–31 i 34), a także uwzględniając uwagi przedstawione przez osoby trzecie (motywy 60–63), nie można stwierdzić na pierwszy rzut oka, czy ceny kasowe lub ceny na platformie OPCOM PCCB można uznać za odpowiednie punkty odniesienia do celów oceny możliwości istnienia korzyści gospodarczej w stosunku do cen rynkowych.

⁽⁵³⁾ Zob. orzecznictwo w przypisie 39, pkt 69–89.

⁽⁵⁴⁾ Decyzja Komisji 2014/456/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.21817 (C 3/07) (ex NN 66/06) wdrożonej przez Hiszpanię Taryfy dla energii elektrycznej w Hiszpanii: konsumenci (Dz.U. L 205 z 12.7.2014, s. 25), motywy 113–120.

⁽⁵⁵⁾ Sprawy połączone T-80/06 i T-182/09 Budapesti Erőmű przeciwko Komisji Europejskiej, pkt 104–114.

- (108) W związku z tym Komisja zrezygnowała z przyjęcia jako punktów odniesienia przy porównaniu cen umownych przedsiębiorstwa Hidroelectrica średnich cen na rynku OPCOM, które stanowiły podstawę wątpliwości Komisji przedstawionych we właściwych decyzjach o wszczęciu postępowania w związku z istnieniem korzyści gospodarczej w dziesięciu umowach z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną oraz w dwóch umowach z producentami elektrod. Postępowanie wykazało, że handel na takich platformach jak rynek OPCOM w ujęciu krótkoterminowym i przy zachowaniu standardowych warunków oraz niezależnie od tego, czy przewiduje on realizację w dniu następnym, czy realizację za rok lub w ciągu krótszego okresu, czy ma on na celu zapewnienie na rzecz operatora sieci energii elektrycznej usług dodatkowych lub bilansujących, nie może być uznany za rozsądne rozwiązanie alternatywne dla objętych badaniem zindywidualizowanych umów przedsiębiorstwa Hidroelectrica w specyficznych warunkach rumuńskiego rynku w okresie objętym postępowaniem. Przedmiotowe umowy negocjowano bezpośrednio, aby spełnić szczególne potrzeby dostawcze kupującego i sprzedającego, zachowując elastyczność nieosiągalną w innych segmentach rynku. W związku z powyższym, aby potwierdzić istnienie korzyści gospodarczej w stosunku do warunków rynkowych, należy również zbadać warunki panujące w innych segmentach rynku obecnych w Rumunii w 2007 r. i w latach późniejszych, nawet jeżeli nie określono ich w decyzjach o wszczęciu postępowania.
- (109) Jeżeli chodzi o rynek regulowany, na którym przedsiębiorstwo Hidroelectrica dostarczało w rzeczywistości około jednej piątej całkowitej produkcji w czasie przedmiotowych wydarzeń (motyw 31), oraz jak wskazuje porównanie cen regulowanych naliczanych rocznie przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica na podstawie kosztów kwalifikowalnych i stopy zwrotu określonych przez organ regulacyjny energii elektrycznej, ANRE, wszystkie ceny umowne objęte analizą pozostawały na stałym poziomie, który znacznie przewyższał ceny regulowane w latach 2007–2010 (motyw 26 i załącznik 1). Kontynuowanie dostaw do wszystkich domniemych beneficjentów, których dotyczy niniejsze postępowanie, od 2007 r. było zatem z perspektywy przedsiębiorstwa Hidroelectrica krokiem racjonalnym ekonomicznie, ponieważ przedmiotowe umowy były bardziej dochodowe niż umowy zawierane na rynkach regulowanych. W każdym przypadku, w porównaniu z teoretyczną alternatywą w postaci zwiększenia ilości energii elektrycznej dostarczanej na rynku regulowanym, przedsiębiorstwo Hidroelectrica nie mogło dobrowolnie przenieść swoich dostaw energii elektrycznej z umów objętych analizą na rynek regulowany, ponieważ ilość dostarczana na rynek regulowany została określona wcześniej przez ANRE.
- (110) Taka sama sytuacja ma miejsce odpowiednio w przypadku warunków handlowych na rynkach bilansujących i dnia następnego. Ze względu na właściwości produkcji przedsiębiorstwa Hidroelectrica, opartej głównie na dyspozycyjnej energii elektrycznej i niskich kosztach krańcowych, dyskusyjne jest twierdzenie, że przedsiębiorstwo Hidroelectrica mogło zapewnić sporadycznie wyższe przychody przez przeniesienie dostawy energii elektrycznej z umów objętych postępowaniem na rynki dnia następnego i bilansujące, skupiając się w szczególności na dostawie energii elektrycznej w czasie największego zapotrzebowania, kiedy ceny znacznie wzrastają. Z wielu przyczyn nie można jednak uznać warunków i cen rynkowych istniejących w tych segmentach rynku za reprezentacyjne dla warunków rynkowych, do których można porównać analizowane umowy na potrzeby ustalenia, czy zapewniały one kupującym korzyść gospodarczą.
- (111) Po pierwsze jasne jest, że w latach 2007–2010 przedsiębiorstwo Hidroelectrica dostarczało energię elektryczną również na tych segmentach rynku, chociaż miało to miejsce w ograniczonym zakresie – dostawy stanowiły mniej niż 10 % jego sprzedaży (motyw 31). Istotną kwestią jest to, czy takie rynki mogły stanowić ważną alternatywę dla racjonalnego podmiotu gospodarczego, który działałby na miejscu przedsiębiorstwa Hidroelectrica i ustalałby, kim będą odbiorcy 63 % jego sprzedaży – sprzedaży, którą przedsiębiorstwo Hidroelectrica odnotowało w wyniku umów dwustronnych w latach 2007–2010.
- (112) Handel w tych segmentach rynku miał odrębne cechy, które uniemożliwiają określenie warunków rynkowych właściwych dla całego rynku rumuńskiego lub dla długoterminowych umów przedsiębiorstwa Hidroelectrica. Producenci energii elektrycznej rzeczywiście zapewniają operatorowi sieci przesyłowej usługi bilansujące lub dodatkowe w oparciu o nieprzewidywalny popyt i wzory popytu ze strony pojedynczego kupującego. Dostawy realizowane dnia następnego oznaczają również nieprzewidywalne ceny i ilości z dnia na dzień. Innymi słowy, nie można porównać badanych umów długoterminowych z następującymi po sobie 365 umowami jednodniowymi obejmującymi ten sam okres, nawet bez uwzględnienia ich postanowień umownych i przy założeniu, że można by było je podzielić na następujące po sobie, zmieniane każdego roku umowy. Żaden z tych alternatywnych segmentów rynku nie zapewniłby przewidywalności i stabilności przychodów, których wymagało przedsiębiorstwo Hidroelectrica lub które byłyby dostosowane do cech charakterystycznych produkcji i planu inwestycji przedsiębiorstwa Hidroelectrica (motywy 13–15).
- (113) Co więcej, całkowita roczna ilość energii, która była przedmiotem handlu dokonywanego w latach 2007–2010 między wszystkimi rumuńskimi dostawcami i odnośnymi kupującymi na rynkach dnia następnego i bilansowym, faktycznie zawsze wynosiła łącznie mniej niż roczna ilość energii, która była przedmiotem dostawy na mocy umów objętych postępowaniem (zob. motywy 30, 31 i 38). W tym okresie żaden segment rynku nie miał objętości i płynności niezbędnych do tego, by przyjąć wielkość sprzedaży dokonywanej na mocy umów objętych postępowaniem. Innymi słowy, nawet przy przyjęciu nierealistycznego założenia, zgodnie z którym przedsiębiorstwo Hidroelectrica mogłoby zastąpić wszystkich producentów i sprzedających rumuńskich w jednym lub

w obu tych segmentach rynku, przedsiębiorstwo Hidroelectrica nadal musiałoby znaleźć dodatkowych kupujących dla omawianej ilości energii. Warunki i ceny stosowane w tych raczej niszowych segmentach rynku, bez względu na ich wartość, nie mogą być ponadto wykorzystane jako punkt odniesienia na potrzeby istotnego i obiektywnego porównania z cenami przedsiębiorstwa Hidroelectrica przewidzianymi w umowach długoterminowych.

- (114) Ze względu na kluczowe cechy charakterystyczne umów w zakresie elastyczności dostawy, długiego okresu obowiązywania i ilości przewidzianych w umowie oraz w szczególnych okolicznościach panujących na rynku rumuńskim w okresie objętym postępowaniem, najbardziej zbliżone elementy porównawcze, które były dostępne do celów ustalenia możliwego istnienia korzyści gospodarczej w stosunku do warunków rynkowych panujących w Rumunii, stanowiły ceny uzgodnione przez dużych konsumentów po zawarciu umów dostosowanych do potrzeb i negocjowanych bezpośrednio na elastycznych i ustalonych wcześniej warunkach. Należy zatem przeanalizować, czy badane umowy były zgodne z cenami innych sprzedawców na rynku rumuńskim przewidzianymi w umowach negocjowanych bezpośrednio. Zbiór danych opisany w motywach 35–38 powyżej, obejmujący negocjowane bezpośrednio obowiązujące umowy dwustronne, które były równoczesne z umowami objętymi postępowaniem, stanowi najbardziej odpowiednią dostępną Komisji podstawę w omawianej sprawie, aby porównać ceny umowne stosowane wobec podmiotów zajmujących się obrotem energią elektryczną, Alro, Electrocarbon i Elsid. W związku z tym Komisja porównała te ceny z cenami wynikającymi ze zbioru danych, który odnosi się do okresu od dnia 1 stycznia 2007 r. do końca 2010 r.

— Umowy z przedsiębiorstwem ArcelorMittal

- (115) Jeżeli chodzi o dwie umowy zawarte w latach 2009 i 2010 przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica z przedsiębiorstwem ArcelorMittal na rynku OPCOM-PCCB, Komisja uważa, że ceny przewidziane w równoległych ofertach dwóch przedsiębiorców handlowych dostępnych na rynku OPCOM-PCCB, o których wspomniano w odnośnej decyzji o wszczęciu postępowania, nie stanowią adekwatnego punktu odniesienia dla ceny z następujących przyczyn:

— żadna z dwóch równoległych ofert złożonych na rynku OPCOM nie miała znaczenia w odniesieniu do umowy z 2009 r. Energy Holding wycofało swoją równoległą ofertę dotyczącą tego samego okresu, ilości i warunków dostawy, zanim w ramach aukcji wybrano ofertę przedsiębiorstwa ArcelorMittal⁽⁵⁶⁾. Nie można było wykorzystać drugiej oferty, złożonej przez przedsiębiorstwo Petprod, jako punktu odniesienia, ponieważ dotyczyła ona tylko połowy ilości, której kupno oferowało przedsiębiorstwo ArcelorMittal,

— w odniesieniu do umowy z 2010 r. z danych finansowych dotyczących dwóch przedsiębiorców handlowych, którzy złożyli równoległe oferty, wynika, że przedsiębiorcy ci nie byłoby w stanie pokryć strat, jeżeli nie mogliby odsprzedać dużej ilości energii elektrycznej, którą mieli zamiar nabyć od przedsiębiorstwa Hidroelectrica: rzeczywistym zamiarem obu przedsiębiorców handlowych w 2010 r. było odsprzedaż energii elektrycznej przedsiębiorstwu ArcelorMittal po wyższej cenie. W istocie obie oferty wycofano natychmiast po tym, jak w dniu 29 grudnia 2010 r. przedsiębiorstwo Hidroelectrica przyjęło ofertę kupna ze strony przedsiębiorstwa ArcelorMittal, co pokazuje, że przedmiotowi przedsiębiorcy handlowi nie liczyli na sprzedaż tej ilości innym klientom niż przedsiębiorstwo ArcelorMittal⁽⁵⁷⁾.

- (116) Ze względu na brak w pełni porównywalnych umów, o zawarcie których się ubiegano, średnie ceny rynku OPCOM-PCCB nie stanowią właściwego poziomu odniesienia dla dwóch umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal, biorąc pod uwagę, że ilość energii będącej przedmiotem handlu na rynku OPCOM była ograniczona, a rodzaje faktycznie przeprowadzonych transakcji nie były porównywalne.

- (117) Niezależnie od wstępnych opinii przedstawionych w decyzjach o wszczęciu postępowania oraz uwzględniając duże ilości energii elektrycznej nabyte przez przedsiębiorstwo ArcelorMittal, a także fakt, że przedsiębiorstwo ArcelorMittal było wiarygodnym i stabilnym finansowo klientem przedsiębiorstwa Hidroelectrica, oraz fakt, że ani żadna z dwóch równoległych ofert złożonych przez przedsiębiorców handlowych, ani średnie ceny rynku OPCOM-PCCB nie stanowią właściwych elementów porównawczych dla dwóch umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal, Komisja uważa, że najlepszym wskaźnikiem w stosunku do punktu odniesienia dla ceny do celów porównania byłaby cena zastosowana w innych umowach określonych w zbiorze danych. W związku z powyższym, w świetle uwag otrzymanych w odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania, Komisja zmieniła swoją analizę i zbadała ceny tych dwóch umów z przedsiębiorstwem ArcelorMittal na podstawie tego samego zbioru danych, który wykorzystano przy porównaniu umów długoterminowych.

⁽⁵⁶⁾ Oferta przedsiębiorstwa ArcelorMittal wygrała aukcję przedsiębiorstwa Hidroelectrica w dniu 23 grudnia 2009 r., natomiast przedsiębiorstwo Energy Holding wycofało swoją ofertę w dniu 22 grudnia 2009 r.

⁽⁵⁷⁾ Dwie równoległe oferty Arcelco i Petroped wycofano odpowiednio w dniach 20 i 30 grudnia 2010 r.

— Analiza ekonometryczna cen umów długoterminowych przeprowadzona przez Komisję

- (118) Na dobrze funkcjonujących rynkach energii elektrycznej, posiadających odpowiedni poziom płynności oraz narzędzia pozwalające przewidzieć ceny przyszłych dostaw, ceny kasowe stanowią dobry wskaźnik lub wskaźnik zastępczy cen rynkowych i mogą być wykorzystane jako punkty odniesienia do oceny poziomów cen w danych umowach. W omawianym przypadku jednak, biorąc pod uwagę stosunkowo duży odsetek zapotrzebowania, który w 2009 r. nadal był zaspokajany w Rumunii według taryf regulowanych, ograniczoną płynność platform handlowych OPCOM w latach 2007–2010 oraz fakt, że giełdy energii elektrycznej zarządzane przez OPCOM zostały określone jako rynek właściwy na potrzeby prawa antymonopolowego, na którym to rynku nadużywana jest pozycja dominująca, należy zastosować inne odpowiednie punkty odniesienia do celów przeprowadzenia oceny możliwego istnienia korzyści gospodarczej w stosunku do cen rynkowych.
- (119) Zgodnie z powyższym Komisja wykorzystała zbiór danych przedstawiony przez władze rumuńskie, uznając go za najlepsze dostępne źródło dowodów odzwierciedlające warunki rynkowe panujące w Rumunii. Zbiór danych zawiera właściwe informacje, które umożliwiają Komisji analizę warunków na rumuńskim rynku energii elektrycznej w okresie objętym postępowaniem, jak wykazano w motywach 36 i 37. W oparciu o zbiór danych Komisja przeprowadziła analizę ekonometryczną, która miała na celu oszacowanie punktu odniesienia dla ceny na podstawie umów na dostawę energii elektrycznej pochodzących z tego samego okresu, co objęte postępowaniem umowy przedsiębiorstwa Hidroelectrica, oraz która obejmowała cały okres objęty postępowaniem. Wykorzystanie modeli ekonomicznych w celu określenia ilościowo możliwych korzyści w stosunku do warunków rynkowych jest zgodne z wcześniejszymi wyrokami w odniesieniu do złożonych warunków rynkowych (motyw 104), takich jak te, które miały miejsce w Rumunii, począwszy od 2007 r. (motywy 24–38 i 107). Pełny i szczegółowy opis techniczny analizy ekonometrycznej i jej wyników przedstawiono w załączniku II.
- (120) W przypadku braku konkretnego odniesienia umożliwiającego określenie „warunków rynkowych” w celu sprawdzenia, czy zawarte w umowach ceny są wyższe od poziomu rynkowego, rynkową cenę odniesienia oszacowano jako wskaźnik zastępczy w oparciu o podejście konserwatywne, a mianowicie poprzez uwzględnienie wszystkich istotnych odchyleń w dół od oszacowanej ceny rynkowej. W oparciu o to konserwatywne podejście Komisja porównała ceny ujęte w umowach przedsiębiorstwa Hidroelectrica z roczną rynkową ceną odniesienia w latach 2007–2010. Porównanie przeprowadzono w ujęciu rocznym, ponieważ w istocie ceny sprzedaży zmieniano każdego roku ⁽⁵⁸⁾ pomimo odnośnych przepisów w umowach.
- (121) Z analizy wynika, że jedynie trzech domniemanych beneficjentów korzystało z cen niższych od cen z zakresu, który można było uznać za zgodny z rynkową ceną odniesienia:
- W każdym roku w okresie 2007–2010 Electrocarbon i Elsid wykazywały ceny umowne o wartościach poniżej rynkowej ceny odniesienia za odpowiadający rok.
  - W przypadku Luxten-Lighting różnica ta jest wyższa od ceny odniesienia jedynie w latach 2008 i 2009.
- (122) Z analizy wynika, że ceny stosowane przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica w dziewięciu umowach w latach 2007–2010, tj. w umowach z przedsiębiorstwami Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal i Alro, były w pełni zgodne z rynkową ceną odniesienia. W przypadku umowy z Luxten-Lighting ceny stosowane w 2007 r. i 2010 r. nie różnią się znacznie od cen innych umów negocjowanych bezpośrednio, które zawarto na rynku rumuńskim.
- (123) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że nie przyznano żadnej nienależnej korzyści gospodarczej w stosunku do warunków rynkowych w ramach umów, które zawarto z przedsiębiorstwami Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal i Alro, w odniesieniu do całego okresu objętego postępowaniem, a także w ramach umowy zawartej z Luxten-Lighting w latach 2007 i 2010.
- (124) W tym samym czasie na podstawie analizy empirycznej określono, że w trzech umowach przewidziano ceny niezgodne z ceną odniesienia, tj. w umowie zawartej między przedsiębiorstwem Hidroelectrica a Luxten-Lighting na lata 2008 i 2009 oraz w umowach z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010.
- (125) W świetle powyższego nie można uznać decyzji przedsiębiorstwa Hidroelectrica o podtrzymaniu trzech umów z przedsiębiorstwami Elsid, Electrocarbon i Luxten-Lighting za zgodną z testem prywatnego inwestora, ponieważ wydaje się, że wartości przewidziane w umowach z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting za lata 2008 i 2009 oraz z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid za lata 2007–2010 są poniżej warunków rynkowych przy konserwatywnym założeniu (załącznik II). Umowy przedsiębiorstwa Hidroelectrica zapewniały zatem nienależną korzyść gospodarczą przedsiębiorstwu Luxten-Lighting w latach 2008–2009 i przedsiębiorstwom Electrocarbon i Elsid w latach 2007–2010.

⁽⁵⁸⁾ Zob. załącznik I do niniejszej decyzji.

- (126) W konsekwencji wydaje się, że umowy przedsiębiorstwa Hidroelectrica z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting za lata 2008 i 2009 oraz z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid za lata 2007–2010 sprzyjał kupującym, zapewniając im nienależną korzyść gospodarczą wykraczającą poza normalne warunki rynkowe i z tego względu nie można wykluczyć, że umowy obejmowały pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (127) W świetle ustaleń analizy ekonometrycznej Komisji opisanej w motywie 120 należy zatem w dalszej kolejności przeanalizować, czy w przypadku przedsiębiorstw Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid spełniono jeden z pozostałych łącznych warunków istnienia pomocy państwa.

7.3. Zasoby państwowe i możliwość przypisania środka państwu

- (128) Biorąc pod uwagę, że przedsiębiorstwo Hidroelectrica jest w 80 % własnością państwa i że potencjalne obniżenie przychodów ze sprzedaży zmniejsza zasoby dostępne dla Rumunii jako udziałowca, Komisja może stwierdzić, że przychody ze sprzedaży energii elektrycznej na podstawie trzech umów z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting na lata 2008–2009 i z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010 lub zmniejszenie przychodów z tego tytułu obejmują zasoby państwowe w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (129) Taki sam wniosek nie musi być jednak uzasadniony w przypadku możliwości przypisania państwu rumuńskiemu decyzji handlowych przedsiębiorstwa Hidroelectrica w odniesieniu do cen i przychodów ze sprzedaży odnotowanych na podstawie trzech umów z przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid od dnia 1 stycznia 2007 r. W istocie sam fakt, że ceny stosowane na podstawie badanych umów naliczało przedsiębiorstwo Hidroelectrica, które jest przedsiębiorstwem publicznym kontrolowanym w większości przez państwo rumuńskie, nie jest wystarczającym powodem, aby stwierdzić, że decyzje te można przypisać państwu rumuńskiemu.
- (130) W rzeczywistości wszystkie trzy umowy obowiązywały w dniu 1 stycznia 2007 r. (motyw 19, załącznik I). Komisja nie ma kompetencji do stwierdzenia, czy zawarcie trzech omawianych umów w 2002 r. i w 2004 r. oraz przyjęcie wszelkich zmian w okresie przed przystąpieniem Rumunii do UE można przypisać państwu rumuńskiemu, a także do oceny okoliczności rynkowych, w których zawarto lub zmieniono umowy przed odnośną datą (motyw 101). Komisja ma kompetencje do przeprowadzania oceny w odniesieniu do następujących decyzji przedsiębiorstwa Hidroelectrica:
- wyraźnej lub dorozumianej decyzji o utrzymaniu obowiązywania po dniu 1 stycznia 2007 r. umów sprzedaży zawartych przed przystąpieniem Rumunii do UE oraz
  - wszystkich decyzji o wprowadzeniu znacznych zmian w warunkach umowy podjętych po przystąpieniu Rumunii do UE, w szczególności decyzji o zmianie cen umownych.
- (131) W tym względzie, nawet jeżeli państwo rumuńskie mogło kontrolować politykę przedsiębiorstwa Hidroelectrica oraz wywierać dominujący wpływ na jego decyzje, nie można automatycznie zakładać, że państwo rzeczywiście sprawowało tę kontrolę w odniesieniu do utrzymania umów z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting na lata 2008–2009 i z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010 oraz w odniesieniu do zmiany cen umownych.
- (132) Zgodnie z odpowiednim orzecznictwem⁽⁵⁹⁾ należy zbadać zarówno to, czy można uznać, że władze rumuńskie były w jakikolwiek sposób zaangażowane w utrzymanie obowiązujących umów oraz zmianę cen umownych, jak i brak prawdopodobieństwa, że władze te nie były zaangażowane w te decyzje. W tym celu możliwość przypisania państwu rumuńskiemu decyzji dotyczących umów objętych postępowaniem można stwierdzić na podstawie zbioru wskaźników wynikających z okoliczności oraz kontekstu, w których przedsiębiorstwo Hidroelectrica dostarczało energię elektryczną przedsiębiorstwu Luxten-Lighting w latach 2008–2009 oraz przedsiębiorstwom Electrocarbon i Elsid po 2007 r.
- (133) W szczególności, na podstawie odpowiedniego orzecznictwa, można przypisać Rumunii utrzymywanie trzech obowiązujących umów oraz wprowadzanie zmian do cen umownych po 2007 r., (i) jeżeli przedsiębiorstwo Hidroelectrica nie mogło podejmować decyzji w tych kwestiach bez uwzględnienia wymagań organów publicznych; lub (ii) jeżeli przedsiębiorstwo Hidroelectrica musiało uwzględniać dyrektywy wydawane przez organ rządowy lub międzyministerialny. Ponadto należy uwzględnić również, czy (iii) przedsiębiorstwo Hidroelectrica jest włączone w struktury administracji publicznej; (iv) rodzaj jego działalności i jej prowadzenie na

⁽⁵⁹⁾ Wyrok w sprawie C-482/99 Francja przeciwko Komisji (Stardust Marine), ECLI:EU:C:2002:294, pkt 51–58.

ryнку w warunkach normalnej konkurencji z podmiotami prywatnymi; (v) status prawny przedsiębiorstwa Hidroelectrica (tj. czy podlega ono prawu publicznemu czy też prawu ogólnemu spółek); (vi) intensywność nadzoru sprawowanego przez organy publiczne w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem; lub (vii) dowolny inny element wskazujący na zaangażowanie organów publicznych w utrzymanie umów i zmiany cen umownych lub na nieprawdopodobieństwo braku takiego zaangażowania, biorąc pod uwagę również (viii) zakres decyzji podjętych przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica, ich treść lub zawarte w nich warunki ⁽⁶⁰⁾.

- (134) Przedsiębiorstwo Hidroelectrica jest spółką podlegającą prawu ogólnemu spółek i nie jest włączone w struktury administracji publicznej. W istocie członkowie rady dyrektorów przedsiębiorstwa Hidroelectrica mogą pełnić tę funkcję jednocześnie ze stanowiskami w rządzie (motyw 12). W związku z tym można by przypuszczać, że członków rady dyrektorów wybierano głównie na podstawie ich bliskich stosunków z rządem, a nie na podstawie ich doświadczenia lub umiejętności w zakresie biznesu. Chociaż niektóre elementy wskazują na to, że przedsiębiorstwo Hidroelectrica jest zobowiązane do uwzględnienia dyrektyw wydawanych przez organ rządowy lub ministerialny, nic nie wskazuje na to, że wydano jakiegokolwiek takie dyrektywy w celu utrzymania przedmiotowych trzech umów w mocy i podwyższenia cen umownych. W szczególności nic nie wskazuje na to, że walne zgromadzenie akcjonariuszy lub zarząd przedsiębiorstwa Hidroelectrica odgrywał jakąkolwiek rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących umów handlowych na dostawę energii elektrycznej (decyzji utrzymujących te umowy) lub zmiany cen stosowanych na podstawie tych umów (motyw 12). Jak zauważyły niektóre zainteresowane strony, zgodnie z aktem założycielskim przedsiębiorstwa Hidroelectrica oraz z rumuńskim prawem spółek dyrektor generalny zarządza spółką, reprezentuje ją w jej bieżącej działalności, a także podejmuje niezależne decyzje dotyczące spraw innych niż te zarezerwowane dla walnego zgromadzenia akcjonariuszy i zarządu. Władze rumuńskie podkreślają, że członkowie rady dyrektorów muszą podejmować decyzje w interesie spółki.
- (135) Rozporządzenie Ministra 445/2009, do którego odniosła się Komisja w decyzjach o wszczęciu postępowania (motyw 44), nie miało żadnego wpływu na warunki przedmiotowych trzech umów. Na podstawie art. 1 ust. 2 tego rozporządzenia obowiązujące umowy dwustronne były zasadniczo wyłączone z zakresu przepisu, na podstawie którego przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, Handlu i Otoczenia Biznesu oraz członkowie zarządów spółek energetycznych będących własnością państwa mieli obowiązek zapewnić, aby od dnia 31 marca 2010 r. część energii elektrycznej przeznaczona do sprzedaży na rynku hurtowym była sprzedawana wyłącznie na rynku OPCOM. Jak zauważono w motywie 101, kompetencja do zbadania przedmiotowych umów pod kątem zasad pomocy państwa UE obejmowała okres od przystąpienia Rumunii do UE, tj. trzy lata przed ograniczeniem czasowym przewidzianym w rozporządzeniu Ministra nr 445/2009 i ponad dwa lata przed przyjęciem rozporządzenia. Wynika z tego, że zasada ta nie istniała w czasie, w którym pojawiła się możliwość przeglądu przedmiotowych umów na podstawie zasad UE. Ponadto sytuacja ta nie dotyczyłaby umów detalicznych zawartych między przedsiębiorstwem Hidroelectrica i przedsiębiorstwem Elsid oraz, odpowiednio, przedsiębiorstwem Electrocarbon, które obowiązywały przed dniem 31 marca 2010 r., nawet jeżeli środek miałby zastosowanie również do umów obowiązujących w czasie, w którym rozporządzenie weszło w życie, ponieważ istotna była jedynie (przyszła) sprzedaż hurtowa.
- (136) Co więcej, chociaż w rozporządzeniu Ministra 445/2009 sugerowano częściowy wpływ państwa na politykę handlową producentów energii elektrycznej będących własnością państwa, cel tego rozporządzenia ma głównie charakter regulacyjny, a mianowicie dąży do zwiększenia przejrzystości transakcji dotyczących energii elektrycznej na rynku hurtowym oraz zapewnienia większych ilości i płynności na platformach obrotu zarządzanych przez OPCOM. Wspomniane rozporządzenie Ministra ma zastosowanie do wszystkich producentów będących własnością państwa, nie tylko do przedsiębiorstwa Hidroelectrica. Z warunków i celów rozporządzenia Ministra 445/2009 nie można zatem wywnioskować, że państwo rumuńskie sprawowało kontrolę nad każdą transakcją, umową lub zmianą umowy dotyczącą dostawy energii elektrycznej przez producentów energii elektrycznej będących własnością państwa, które stanowią znaczną większość producentów na rynku rumuńskim, lub w szczególności przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica. Innymi słowy, rozporządzenie nie sprawia, że prawdopodobne jest, iż państwo rumuńskie było zaangażowane w ogólną bieżącą działalność komercyjną, umowy sprzedaży, ich zmiany, negocjacje cen itd. w odniesieniu do badanych trzech umów.
- (137) Z wyjątkiem dostawy energii elektrycznej na rynku regulowanym (motywy 25–26) przedsiębiorstwo Hidroelectrica prowadzi swoją działalność w zakresie dostawy energii elektrycznej na rynkach otwartych z udziałem kupujących zewnętrznych, konkurując z innymi dostawcami prywatnymi lub publicznymi. W szczególności duża ilość energii elektrycznej znacznie przekraczająca łączną wielkość dostawy przedsiębiorstwa Hidroelectrica na podstawie wszystkich umów objętych postępowaniem była przedmiotem handlu w drodze długoterminowych umów dwustronnych dostosowanych do potrzeb i zawieranych na rynku rumuńskim, na którym konkuruje wielu innych dostawców (motywy 30 i 38). Badane umowy przedsiębiorstwa Hidroelectrica, a szczególnie trzy długoterminowe umowy dostosowane do potrzeb zawarte z przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid, utrzymane po dniu 1 stycznia 2007 r., nie są zatem nieprawidłowe lub wyjątkowe, co sugerowałoby szczególnie interes państwa w utrzymaniu tych umów.

⁽⁶⁰⁾ Zob. przypis 59..

- (138) Co więcej, umowy z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid podtrzymywał i renegecował administrator przedsiębiorstwa Hidroelectrica, po tym jak w 2012 r. rozpoczęto postępowanie upadłościowe, co wskazuje na to, że umowy te nadal stanowiły przedmiot zainteresowania tymczasowego nowego kierownictwa przedsiębiorstwa Hidroelectrica, długo po przystąpieniu Rumunii do Unii Europejskiej w 2007 r. oraz długo po zawarciu i zmianach umów, w szczególności w zakresie cen. Przedsiębiorstwo Hidroelectrica zażądało także podniesienia cen powyżej poziomów umownych oraz powiadomiło przedsiębiorstwa Electrocarbon i Elsid o przerwaniu dostaw, aby skłonić je do przyjęcia dalszych podwyżek cen w 2010 r. (motyw 22), zachowując się zatem jak sprzedawca maksymalizujący przychody, a nie jak podmiot przyznający pomoc.
- (139) Nie oznacza to, że państwo rumuńskie nie ma możliwości angażowania się w interesie szczególnych i głównych kupujących handlowych w umowy handlowe dostawców energii elektrycznej będących własnością państwa. Przykładowo przed przystąpieniem Rumunii do Unii Europejskiej w wewnętrznym piśmie z dnia 2 lutego 2006 r., które podpisał sekretarz stanu Ministerstwa Gospodarki i Handlu oraz które zatwierdził premier, zaproponowano wdrożenie specjalnego traktowania preferencyjnego dziesięciu użytkowników o największej energochłonności w Rumunii (w tym producentów aluminium lub stali, którym energię elektryczną dostarczało przedsiębiorstwo Hidroelectrica lub przedsiębiorstwo Nuclearelectrica). W szczególności, jeżeli chodzi o umowę z przedsiębiorstwem ArcelorMittal, decyzja zarządu przedsiębiorstwa Hidroelectrica nr 13/2009 z dnia 16 grudnia 2009 r. upoważniła dyrektora generalnego przedsiębiorstwa Hidroelectrica do „negocjowania obowiązującej umowy sprzedaży energii elektrycznej w zakresie najlepszych warunków dla przedsiębiorstwa Hidroelectrica”. Zarząd podjął to działanie, zatwierdzając główne warunki umów zawartych w 2009 r. i 2010 r. z przedsiębiorstwem ArcelorMittal. Zarząd przedsiębiorstwa Hidroelectrica zatwierdził również w 2009 r. aneks nr 17 do umowy z przedsiębiorstwem Alro (włączający wzór LME do obliczania ceny umownej).
- (140) W memorandum z dnia 3 lutego 2011 r. od dwóch dyrektorów generalnych przedsiębiorstw Nuclearelectrica i CE Hunedoara, które tak jak przedsiębiorstwo Hidroelectrica są własnością państwa, wniesiono o zatwierdzenie przez Ministerstwo Gospodarki i Handlu zawarcia umowy hurtowej sprzedaży energii elektrycznej między przedsiębiorstwem Nuclearelectrica jako sprzedającym oraz przedsiębiorstwem CE Hunedoara jako kupującym. Transakcja ta wymagała odstąpienia od przepisów rozporządzenia 445/2009, zgodnie z którymi wszelkie hurtowe transakcje w zakresie energii elektrycznej dotyczące przedsiębiorstwa państwowego powinny odbywać się jedynie na rynku OPCOM. O odstąpieniu to wniesiono ze względu na fakt, że nabyta energia elektryczna pokrywałaby „zapotrzebowanie na energię elektryczną wielu konsumentów handlowych o znaczeniu krajowym w 2011 r.”. Memorandum to otrzymało pełne poparcie ministra gospodarki i handlu.
- (141) Wynika z tego, że istnieją pewne pośrednie dowody, na podstawie których nie można w pełni wykluczyć, że państwo rumuńskie było zaangażowane w zawieranie umów przedsiębiorstwa Hidroelectrica z dużymi kupującymi przemysłowymi o dużej energochłonności, a także we wprowadzanie istotnych zmian do tych umów.
- (142) Co więcej, Komisja stwierdziła, że inne umowy kupna, które przedsiębiorstwo Hidroelectrica zawarło w 2008 r. i 2009 r. z dwoma innymi spółkami będącymi własnością państwa – Electrocentrale Deva i Termoelectrica – można przypisać państwu rumuńskiemu. Stwierdzenie to oparto głównie na bezpośrednich dowodach, zgodnie z którymi obie pozostałe spółki będące własnością państwa ubiegały się o zatwierdzenie umów przez ministra odpowiedzialnego również za Hidroelectrica będące własnością państwa celem sfinansowania (krzyżowo) ich bieżących operacji oraz bieżących operacji kopalni państwowych, które dostarczały im węgiel, ze względów społecznych oraz innych względów niekomercyjnych⁽⁶¹⁾.
- (143) Ustalenia, zgodnie z którymi prawdopodobne może być zaangażowanie państwa rumuńskiego w szereg umów przedsiębiorstwa Hidroelectrica z dużymi kupującymi handlowymi o znaczeniu krajowym dla gospodarki rumuńskiej oraz z innymi sprzedającymi będącymi własnością państwa (lub które nie wykluczają możliwości takiego zaangażowania), nie mogą być ekstrapolowane w taki sposób, by państwu rumuńskiemu przypisywać wszystkie umowy handlowe przedsiębiorstwa Hidroelectrica, a w szczególności umowy z przedsiębiorstwami Elsid, Electrocarbon i z podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną. W przeciwieństwie do przedsiębiorstw Electrocentrale Deva i Termoelectrica przedsiębiorstwa Elsid, Electrocarbon i podmioty zajmujące się obrotem energią elektryczną były w posiadaniu prywatnym i żadne z nich nie mogło stanowić dużego kupującego przemysłowego o znaczeniu krajowym dla gospodarki rumuńskiej. W szczególności dowody dostępne w postępowaniu nie wskazują na żaden szczególny interes lub zaangażowanie ze strony państwa rumuńskiego w odniesieniu do zachęcania przedsiębiorstwa Hidroelectrica do zawierania lub, po przystąpieniu Rumunii, do utrzymania umów z przedsiębiorstwami Elsid i Electrocarbon oraz podmiotami zajmującymi się obrotem energią elektryczną.

⁽⁶¹⁾ Decyzja Komisji (UE) 2015/1877 z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie taryf naliczanych przez rumuńskie przedsiębiorstwo S.C. Hidroelectrica SA na rzecz S.C. Termoelectrica SA i S.C. Electrocentrale Deva SA – SA.33475 (12/C) (Dz.U. L 275 z 20.10.2015, s. 46), motywy 96–100.

- (144) Co więcej, jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa Elsid, Electrocarbon i Luxten-Lighting, które zostały w szczególności wskazane w poprzedniej sekcji 7.1, kilka faktów sprawia, że wydaje się mało prawdopodobne, że władzom rumuńskim można przypisać decyzję o utrzymaniu umów i zmianie cen w umowach z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting na lata 2008–2009 oraz z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010.
- (145) W szczególności każdego roku stale zwiększano rzeczywiste ceny przewidziane w trzech umowach. W latach 2007–2010 ceny stosowane wobec przedsiębiorstwa Elsid, Electrocarbon i Luxten-Lighting zwiększyły się odpowiednio o 44,5 %, 44,5 % i 41,4 %. Podwyżki cen zmniejszają wartość bezwzględną przyznanej pomocy. Wspomniane zmiany w umowach, które zmniejszają domniemaną wartość rzekomej pomocy państwa, zawsze wynikały z inicjatywy przedsiębiorstwa Hidroelectrica i dokonywano ich na jego korzyść. Strategia, której celem jest zmniejszenie kwoty pomocy przyznawanej beneficjentom, zdaje się przeczyć celowi przyznawania pomocy lub wydaje się co najmniej zbyt skomplikowana, aby była prawdopodobna. Co więcej, w przeciwieństwie do przedsiębiorstw Alro i ArcelorMittal przedsiębiorstw Elsid, Electrocarbon i Luxten-Lighting nie można uznać za konsumentów przemysłowych o znaczeniu krajowym: ilustruje to fakt, że ilość energii, jaką kupowały co roku od przedsiębiorstwa Hidroelectrica do celów konsumpcji, stanowiła mniej niż jedną dziesiątą ilości kupowanej przez przedsiębiorstwo Alro (załącznik I). Jest zatem mało prawdopodobne, by decyzje, które zmniejszałyby kwotę pomocy poprzez istotne zwiększenie cen umownych, można było przypisać nie decyzji handlowej przedsiębiorstwa Hidroelectrica, lecz decyzji państwa rumuńskiego, której celem byłoby zapewnienie pomocy domniemanym beneficjentom.
- (146) Fakt, że jest mało prawdopodobne, by państwo zaangażowało się w niewielkie zmniejszenie kwoty pomocy, wyraźnie dotyczy również umów z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid. W szczególności nieprawdopodobne jest, by przedsiębiorstwo Hidroelectrica działało na podstawie instrukcji państwa, żądając ceny wyższej od cen umownych w 2010 r., grożąc przerwaniem dostaw energii elektrycznej oraz broniąc sprawy w sądzie (motyw 22), ponieważ żądane podwyżki cen spowodowałyby zmniejszenie domniemanej kwoty pomocy, a przerwanie dostaw mogłoby zagrozić działalności produkcyjnej kupujących. Wspomniane zachowanie, które polegało na nieprzestrzeganiu ceny umownej rzekomej zapewniającej pomoc, grożeniu przerwaniem dostaw oraz bronieniu podwyżek cen w sądzie, nie stanowi typowego zachowania podmiotu przyznającego pomoc, ale stanowi raczej zachowanie spółki, która maksymalizuje swoje przychody, broni swoich interesów handlowych i nie jest zainteresowana dążeniem do celów niekomercyjnych, które mogłyby wynikać z instrukcji otrzymanych przez państwo.
- (147) Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwo Luxten-Lighting, nic nie wskazuje jasno na stosowanie polityki publicznej, na przykład niskich cen dla użytkownika końcowego, w sprzedaży na rzecz przedsiębiorcy handlowego, który może prowadzić jedynie sprzedaż detaliczną w cenach wyższych niż gdyby przedsiębiorstwo Hidroelectrica prowadziło samodzielną sprzedaż detaliczną tej samej energii elektrycznej. Przykładowo przed rozpoczęciem dostaw detalicznych od przedsiębiorstwa Hidroelectrica w 2005 r. przedsiębiorstwo Alro kupowało energię elektryczną od przedsiębiorcy handlowego, Energy Holding, który hurtowo kupował energię elektryczną od przedsiębiorstwa Hidroelectrica. Decyzja o bezpośrednich dostawach od przedsiębiorstwa Hidroelectrica, a tym samym oszczędność w postaci marży handlowej, było racjonalnym zachowaniem ze strony przedsiębiorstwa Alro, skoro jego dostawca nie wnosił wartości w stosunku do dostaw hurtowych od przedsiębiorstwa Hidroelectrica. Analogicznie, jest raczej mało prawdopodobne, aby państwo rumuńskie nakłaniało przedsiębiorstwo Hidroelectrica do utrzymania umowy z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting w 2008 r. i 2009 r., ponieważ gdyby przedsiębiorstwo Luxten-Lighting nie wносиło wartości do swojej sprzedaży detalicznej na rzecz użytkowników przemysłowych lub innych kupujących, wspomniani użytkownicy przemysłowi lub inni kupujący otrzymaliby niższe ceny, zawierając umowy bezpośrednio z przedsiębiorstwem Hidroelectrica. Co więcej, przedsiębiorstwo Luxten-Lighting jednostronnie rozwiązało umowę z przedsiębiorstwem Hidroelectrica w listopadzie 2011 r., zanim Komisja wszczęła postępowanie; takie zachowanie nie jest zgodne z zachowaniem beneficjenta pomocy państwa.
- (148) Na podstawie wszystkich powyższych ustaleń nie stwierdzono, że umowy z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting na lata 2008–2009 i z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010 można przypisać Rumunii.
- (149) Ponieważ trzy umowy: z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting na lata 2008–2009 i z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010 nie zawierają elementu niezbędnego do stwierdzenia możliwości przypisania Rumunii istnienia pomocy państwa, nie ma konieczności analizowania, czy spełniono inne z łącznych warunków zastosowania tego przepisu, na przykład czy miał miejsce potencjalny wpływ na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (150) W związku z powyższym trzy badane umowy: z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting na lata 2008–2009 i z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid na lata 2007–2010 nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

8. WNIOSEK

- (151) Umowy objęte niniejszą decyzją nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Umowy zawarte między przedsiębiorstwem Hidroelectrica a przedsiębiorstwami ArcelorMittal, Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid oraz umowa z przedsiębiorstwem Alro nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rumunii.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 czerwca 2015 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

_____

ZAŁĄCZNIK I

PRZEGLĄD UMÓW

SA.33451 PODMIOTY ZAJMU- JĄCE SIĘ OBROTEM ENERGIĄ ELEK- TRYCZNĄ	Data podpisania i okres obowiązy- wania umowy (okres początkowy/ po przedłużeniu okresu obowiązy- wania umowy)	Data wygaśnięcia	Ilość	Cena (RON/MWh)
Alpiq RomEnergie	3 kwietnia 2008 r. Okres początkowy: 5 lat Przedłużenie (2009): o dodat- kowe 5 lat (do 2018)	20 lipca 2012 r.	— 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
Alpiq RomIndustries	29 listopada 2004 r. Okres początkowy: 10 lat Przedłużenie (2009): o dodat- kowe 5 lat (do końca 2019)	20 lipca 2012 r.	Ilość początkowa: 1 GWh — 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
Energy Financing Team Romania (EFT)	25 marca 2004 r. Okres początkowy: 7 lat Przedłużenie (2010): o dodat- kowe 5 lat (do końca 2015)	18 lipca 2012 r.	Ilość początkowa (2006): [...] GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
Electrica	Umowa nr 111: 17 sierpnia 2010 r. Umowa nr 112: 14 września 2010 r.	Umowa nr 111 31 lipca 2011 r. Umowa nr 112 31 grudnia 2010 r.	Umowa nr 111 [...] GWh od września 2010 r. do dnia 31 lipca 2011 r. Umowa nr 112 [...] GWh od października do grudnia 2010 r.	Umowa nr 111 — 2010: [...] Umowa nr 112 — 2010: [...]
Electromagnetica	21 kwietnia 2004 r. Okres początkowy: 10 lat	30 kwietnia 2014 r.	Ilość początkowa: [...] GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
Energy Holding	14 stycznia 2004 r. Okres początkowy: 10 lat	24 lipca 2012 r.	Ilość początkowa: 3 692 GWh — 2007: [...] GWh — pierwsza połowa 2008: [...] GWh — druga połowa 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
EURO-PEC	3 marca 2004 r. Okres początkowy: 10 lat	26 czerwca 2012 r.	Ilość początkowa: [...] GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]

SA.33451 PODMIOTY ZAJMU- JĄCE SIĘ OBROTEM ENERGIĄ ELEK- TRYCZNĄ	Data podpisania i okres obowiązywania umowy (okres początkowy/ po przedłużeniu okresu obowiązywania umowy)	Data wygaśnięcia	Ilość	Cena (RON/MWh)
Luxten-Lighting	2 marca 2004 r. Okres początkowy: 10 lat	Grudzień 2011 r.	Ilość początkowa: [...] GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
SA.33581 PRODUCENCI ELEK- TROTOD	Data podpisania i okres obowiązywania umowy (okres początkowy/ po przedłużeniu okresu obowiązywania umowy)	Data wygaśnięcia	Ilość	Cena (RON/MWh)
Electrocarbon	28 marca 2003 r. Okres początkowy: 5 lat Przedłużenie (2004): o dodatkowe 5 lat (do 31 marca 2013 r.)	31 marca 2013 r.	Ilość początkowa: 800 GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
ELSID	18 grudnia 2002 r. Okres początkowy: 5 lat Przedłużenie (2004): o dodatkowe 5 lat (do 31 marca 2013 r.)	31 marca 2013 r.	Ilość początkowa: 280 GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
SA.33624 Alro	Data podpisania i okres obowiązywania umowy (okres początkowy/ po przedłużeniu okresu obowiązywania umowy (w stosownych przypadkach))	Data wygaśnięcia	Ilość	Cena (RON/MWh)
Alro	8 września 2005 r. Okres początkowy: 7 lat Przedłużenie (2010): o dodatkowe 5 lat (do 31 stycznia 2018 r.)	Obowiązuje do końca 2018 r.	Ilość początkowa: [...] GWh — 2007: [...] GWh — 2008: [...] GWh — 2009: [...] GWh — 2010: [...] GWh	— 2007: [...] — 2008: [...] — 2009: [...] — 2010: [...]
SA.33623 ARCELORMITTAL GA- LAȚI	Data podpisania i okres obowiązywania umowy (okres początkowy/ po przedłużeniu okresu obowiązywania umowy (w stosownych przypadkach))	Data wygaśnięcia	Ilość	Cena (RON/MWh)
ArcelorMittal	23 grudnia 2009 r. Okres: 1 rok 22 grudnia 2010 r. Okres: 1 rok	31 grudnia 2010 r. 6 stycznia 2012 r.	[...] GWh [...] GWh	2010: [...] 2011: [...]

ZAŁĄCZNIK II

OCENA DOMNIEMANEJ KORZYŚCI GOSPODARCZEJ – ANALIZA EKONOMETRYCZNA

Uzasadnienie i opis analizy ekonometrycznej

Analiza ekonometryczna prowadzona przez Komisję ma na celu określenie cen odniesienia dla umów. Ceny te są wynikiem analizy regresji przeprowadzonej w odniesieniu do cech umów ze zbioru danych. W pierwszej kolejności analiza regresji umożliwia określenie ceny odniesienia na podstawie parametrów umów ze zbioru danych („prognozowanie w ramach próby”). Następnie wyniki analizy regresji są wykorzystywane do przewidywania ceny odniesienia dla umów będących przedmiotem postępowania, przy uwzględnieniu parametrów umów („prognozowanie poza próbą”). W ramach analizy regresji różnice cen pomiędzy umowami ze zbioru danych wyjaśnia się w odniesieniu do następujących parametrów: zakupiona ilość, tożsamość dostawcy oraz roczne zmienne fikcyjne. Zmienne dotyczące „okresu obowiązywania umowy” i „profilu kupującego *off-take*” nie zostają uwzględnione, ponieważ nie są istotne ze statystycznego punktu widzenia.

Analiza ekonometryczna opiera się na założeniu, że istnieje szereg czynników mających wpływ na cenę, np. ilość. Błędem byłoby porównywanie cen poszczególnych umów bez uwzględniania tych czynników. W szczególności, chociaż umowy ze zbioru danych wykazują pewne cechy wspólne z umowami objętymi postępowaniem (negocjacje dwustronne, zindywidualizowane warunki, ilości przekraczające 150 GWh rocznie itd.), żadna umowa ze zbioru danych nie dotyczy dokładnie takich samych ilości, nie została zawarta na taki sam okres ani nie weszła w życie w tym samym momencie co umowy będące przedmiotem postępowania – jest to czynnik, który może uzasadnić występowanie różnicy cen. Przykładowo dwie umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym dotyczą dostaw [...] GWh/rok (Alro w latach 2007–2010) i [...] GWh/rok (Energy Holding w latach 2007–2008). Tymczasem ilość energii, jakiej dotyczyła największa z umów zawartych w zbiorze obejmującym 114 danych dotyczących cen i umów odnotowanych w latach 2007–2010, nie przekroczyła 1 400 GWh/rok. Wątpliwe jest, czy samo porównanie cen przyjętych w tych umowach umożliwiłoby wyciągnięcie jakiegokolwiek uzasadnionego wniosku co do tego, czy ceny umów objętych postępowaniem wyjaśniającym były zgodne z cenami rynkowymi. Ewentualnie można stwierdzić, że tych dwóch umów nie można po prostu porównać z innymi umowami rynkowymi. Uzasadnienie takiego ilościowego działania jest w związku z tym takie, że po uwzględnieniu szeregu czynników zewnętrznych ceny z różnych umów staną się bardziej porównywalne. W przypadku braku normalizacji tylko identyczne umowy mogłyby być porównywane w sposób kompleksowy.

Należy zauważyć, że takie badanie empiryczne nie ma na celu oszacowania związku przyczynowo-skutkowego między cenami a określonymi czynnikami zewnętrznymi. Przykładowo szacowanie związku przyczynowo-skutkowego między określonymi czynnikami a cenami wymagałoby uwzględnienia kwestii endogeniczności: tj. ryzyka, że sama zmienna przyczynowa (np. ilości) może być uzależniona od zmiennej objaśnianej (np. ceny) ze względu na nieprawidłowość polegającą na pominięciu zmiennej lub równoczesności. Celem takiego działania ilościowego jest „normalizacja” cen poszczególnych umów, aby stały się one bardziej porównywalne. Normalizacja jest konieczna w przypadku braku całkowicie identycznych parametrów umów i dostaw.

Analiza regresji odzwierciedla główne cechy przedmiotowych umów dwustronnych:

- uwzględnienie zmiennej ilościowej w ramach regresji odzwierciedla fakt, że ceny są na ogół niższe wtedy, gdy kupowane ilości są większe ⁽¹⁾,
- uwzględnienie tożsamości dostawcy odzwierciedla fakt, że niektórzy dostawcy, ze względu na swoją charakterystykę, mogą ustanawiać ceny w sposób odmienny od innych dostawców, a zbiór danych obejmuje umowy na dostawy praktycznie wszystkich dostawców energii elektrycznej prowadzących działalność w Rumunii,
- uwzględnienie rocznych zmiennych fikcyjnych odzwierciedla wymiar czasowy oraz ewentualne zmiany warunków rynkowych w poszczególnych latach.

Jeżeli chodzi o pierwszy etap analizy empirycznej, wyniki analizy regresji umów ze zbioru danych przedstawiono w tabeli 1 poniżej.

⁽¹⁾ W ramach wstępnego przetwarzania danych odrzucono cztery (niewzbudzające podejrzeń) umowy odpowiadające transakcjom sprzedaży wewnątrz grupy ALRO w latach 2007–2010, ponieważ prawdopodobnie odzwierciedlają one warunki rynkowe odmienne od tych istniejących w ramach negocjacji umów dwustronnych między dostawcą a niezależnym kupującym, co stanowi istotny czynnik w omawianym przypadku.

Jeżeli chodzi o drugi etap analizy empirycznej, Komisja określiła wartość odniesienia dla każdego roku, a następnie zbadała stan umów względem tego wskaźnika w celu stwierdzenia, czy ceny stosowane przez przedsiębiorstwo Hidro-electrica są niższe czy wyższe od wzorcowej ceny odniesienia. Poniżej szczegółowo opisano sposób określenia wartości odniesienia.

Po pierwsze, w odniesieniu do każdej umowy ze zbioru danych obliczono, jak dalece cena rzeczywista różniła się od odpowiadającej jej ceny odniesienia, obliczanej w oparciu o regresję i parametry umowy.

Po drugie, wskazano umowę, która najbardziej różni się na minus („MDD”, ang. *most-downward-diverging*). Była to umowa w zbiorze danych, której cena zaobserwowana najbardziej różniła się od własnej odpowiadającej jej ceny odniesienia (w ujęciu bezwzględny). Istniały powody – choć bardzo konserwatywne – dla wyboru umowy MDD, które obejmowały szereg zmiennych poniżej centralnej szacowanej wartości ceny odniesienia. Po pierwsze, model ekonometryczny nie wyjaśnia w pełni ceny zaobserwowanej w zbiorze danych, a jednostkowa wartość szacunkowa ceny odniesienia jest podawana z zachowaniem przedziału ufności i marginesem błędu powyżej lub poniżej wartości szacunkowej. Po drugie, odchylenia względem jednej możliwej ceny występują na rzeczywistym rynku; umowa MDD, która wywodzi się z umowy opartej na warunkach rynkowych (zob. motywy 36–38), dostarcza ilościowych informacji na temat możliwego zakresu takich odchyień i zapewnia zgodny z warunkami rynkowymi przedział wartości wokół obliczonej ceny odniesienia.

Po trzecie, różnica ceny względem umowy MDD wykorzystywana jest do odróżnienia umów, których cena jest niższa od ceny odniesienia, od umów, w których cena jest wyższa od ceny odniesienia:

- jeżeli zaobserwowana cena umowy jest niższa od odpowiadającej jej ceny odniesienia oraz jeżeli różnica cen w przypadku tej umowy jest wyższa niż różnica cen umowy MDD, to umowa ta na pierwszy rzut oka zostanie uznana za niezgodną z zasadami rynkowymi,
- w przeciwnym razie umowę należy uznać za zgodną z zasadami rynkowymi.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe wyniki analizy regresji przeprowadzonej na próbie umów ze zbioru danych. Regresja wyjaśnia 74 % zmiennych w danych, co jest wynikiem stosunkowo dobrym. Szacunkowe współczynniki przedstawione w poniższej tabeli są wykorzystywane na drugim etapie w celu przewidzenia cen „odniesienia” dla próby umów objętych postępowaniem („prognozowanie poza próbą”).

Wyniki analizy ekonometrycznej

Tabela 1

Analiza regresji ⁽¹⁾

Zmienna zależna: Średnia cena	Współczynnik	Błąd standardowy
Roczna ilość (GWh)	– 0,01951**	0,007878
Rok 2008	22,58369***	4,781887
Rok 2009	30,73545***	5,471158
Rok 2010	21,32171***	5,695673
ALPIQ ROMENERGIE	– 2,34966	9,310078
ALPIQ ROMINDUSTRIES	– 5,47044	9,975876
ARCELORMITTAL GALATI	– 1,78779	14,62595
AXPO ENERGY RO	0,896041	10,40766
CE HUNEDOARA	38,02612***	11,41575
CE OLTENIA	27,86802***	9,458818
CEZ VANZARE	9,515878	11,40325
EFT RO	2,966594	18,83573
ELECTRICA	9,787691	11,04511
ELECTROMAGNETICA	–9,19285	9,553932

Zmienna zależna: Średnia cena	Współczynnik	Błąd standardowy
ENEL ENERGIE MUNTENIA	16,97181	12,529
ENERGY HOLDING	- 34,5329***	9,620757
ENERGY NETWORK	36,58137***	12,47443
EON ENERGIE	3,589147	12,43953
EURO-PEC	0,511251	9,50637
HIDROELECTRICA	- 30,3327**	12,62379
NUCLEARELECTRICA	- 9,804	18,78678
OMV PETROM	6,482914	18,79837
RAAN	33,0402**	14,6577
RENOVATIO TRADING	29,5599	18,95553
TINMAR IND	0	(pominięto)
Stała	160,5678***	8,50624
Liczba obserwacji: 109 Wartość R podniesiona do kwadratu = 0,7426 Dostosowana wartość R podniesiona do kwadratu = 0,6691		

Uwaga: Ceny wyrażono w RON/MWh.

Źródło: Analiza regresji przeprowadzona przez Komisję na podstawie danych przekazanych przez władze rumuńskie.

(!) Błędy statystyczne przedstawiono w nawiasach okrągłych: *** oznacza, że współczynnik jest istotny ze statystycznego punktu widzenia na poziomie 1 %; ** oznacza, że jest istotny ze statystycznego punktu widzenia na poziomie 5 %, a * oznacza, że jest istotny ze statystycznego punktu widzenia na poziomie 10 %.

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki analizy empirycznej, w której wykorzystano analizę regresji szczegółowo przedstawioną w tabeli 1, gdzie – dla każdego roku – umowa, która najbardziej różni się na minus („MDD”), wybierana jest na podstawie różnicy w poziomach cen (w RON/MWh) między ceną szacunkową każdej z umów a ich odpowiednią ceną zaobserwowaną. W tabelach 2–4 poniżej przedstawiono różnice między cenami umownymi przedsiębiorstwa Hidroelectrica w każdym roku (tj.: 2007–2010) w stosunku do „symulowanych” cen odniesienia dla wszystkich umów objętych postępowaniem.

W 2007 r. szacowana różnica w cenie dla umowy MDD, tj. umowy w niewzbudzającym podejrzeń zbiorze danych, w przypadku której różnica pomiędzy ceną zaobserwowaną a odpowiadającą jej ceną szacunkową jest najwyższa, wynosiła [...] RON/MWh. W dwóch umowach zawartych przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica cena zaobserwowana jest niższa od ceny szacunkowej, przy czym różnica cen jest wyższa niż [...] RON/MWh, mianowicie w umowach z przedsiębiorstwami *Electrocarbon* i *Elsid*, w których różnica zaobserwowanych cen wynosi około [...] RON/MWh (zob. tabela 2).

Tabela 2

Analiza umów obowiązujących od 2007 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (w ujęciu bezwzględny-m)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Umowa MDD w zbiorze danych					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[...]	124	[...]	

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (w ujęciu bezwzględny-m)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym					
Alro	HIDROELECTRICA	[...]	72	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	50	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	127	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	111	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	111	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	125	[...]	Tak
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	126	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	126	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jedności RON/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Szacuje się, że w 2008 r. różnica cen w stosunku do umowy MDD wynosiła [...] RON/MWh, a w trzech umowach zawartych przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica różnica cen jest większa, mianowicie w umowach zawartych z przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid, w których różnica ceny zaobserwowanej wynosi około [...] RON/MWh w przypadku Luxten-Lighting i [...] RON/MWh w przypadku Electrocarbon i Elsid (zob. tabela 3).

Tabela 3

Analiza umów obowiązujących od 2008 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (w ujęciu bezwzględny-m)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Umowa MDD w zbiorze danych					
PETROM SA	Energy Holding	[...]	147	[...]	
Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym					
Alro	HIDROELECTRICA	[...]	94	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	133	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	149	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	73	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	133	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	147	[...]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	148	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	149	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jedności RON/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Szacuje się, że w 2009 r. różnica cen MDD wynosiła [...] RON/MWh, i również w tym przypadku w trzech umowach zawartych przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica różnica cen jest większa, mianowicie w umowach zawartych z przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid, w których różnica ceny zaobserwowanej wynosi około [...] RON/MWh w przypadku Luxten-Lighting i [...] RON/MWh w przypadku Electrocarbon i Elsid (zob. tabela 4).

Tabela 4

Analiza umów obowiązujących od 2009 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (w ujęciu bezwzględny-m)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Umowa MDD w zbiorze danych					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[...]	187	[...]	
Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym					
Alro	HIDROELECTRICA	[...]	102	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	142	[...]	Tak
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[...]	126	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	142	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	116	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	157	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	156	[...]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	157	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	157	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jedności RON/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Szacuje się, że w 2010 r. różnica cen w stosunku do umowy MDD wynosiła [...] RON/MWh, a w dwóch umowach zawartych przez przedsiębiorstwo Hidroelectrica różnica cen jest większa, mianowicie w umowach zawartych z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid, w których różnica ceny zaobserwowanej wynosi około [...] RON/MWh (zob. tabela 5).

Tabela 5

Analiza umów obowiązujących od 2010 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (w ujęciu bezwzględny-m)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Umowa MDD w zbiorze danych					
SILCOTUB SA ZALAU	Energy Network	[...]	214	[...]	
Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym					
ArcelorMittal Galati	HIDROELECTRICA	[...]	118	[...]	Tak
Electrica	HIDROELECTRICA	[...]	132	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	107	[...]	Tak

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (w ujęciu bezwzględny-m)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[...]	116	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	132	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	144	[...]	Tak
Alro	HIDROELECTRICA	[...]	93	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	146	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	148	[...]	Tak
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	147	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	148	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jedności RON/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Analiza wrażliwości

W poprzednich analizach empirycznych umowę MDD zdefiniowano jako umowę w zbiorze danych, która – w danym roku – charakteryzowała się najwyższą różnicą cen w ujęciu bezwzględny-m (RON/MWh) między ceną zaobserwowaną a jej odpowiadającą ceną szacunkową.

W celu sprawdzenia wiarygodności wyników przeprowadzono analizę wrażliwości. Przeprowadzono teraz taką samą analizę, lecz umowę MDD zdefiniowano jako umowę charakteryzującą się największą różnicą między ceną szacunkową a jej odpowiadającą ceną zaobserwowaną, wyrażoną jako odsetek ceny szacunkowej. W analizie wrażliwości umowę MDD zdefiniowano jako umowę charakteryzującą się największą różnicą między ceną szacunkową a jej odpowiadającą ceną zaobserwowaną, wyrażoną jako odsetek ceny szacunkowej. O ile analiza nie powinna mieć znacznego wpływu na wybór umów MDD, o tyle może mieć wpływ na umowy, które zostały wybrane. Wyniki przedstawiono w tabelach 6–8 poniżej. Potwierdzają one wiarygodność wyników głównej analizy.

Tabela 6

Analiza wrażliwości umów obowiązujących od 2007 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (jako odsetek)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Umowa MDD w zbiorze danych					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[...]	124	[...] %	
Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym					
Alro	HIDROELECTRICA	[...]	72	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	50	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	127	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	111	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	111	[...]	Tak

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (jako odsetek)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	125	[...]	Tak
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	126	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	126	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jednośc Ron/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Tabela 7

Analiza wrażliwości umów obowiązujących od 2008 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (jako odsetek)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
---------------	----------------	--------------------	------------------	----------------------------	-------------------------------------

Umowa MDD w zbiorze danych

PETROM SA	Energy Holding	[...]	147	[...] %	
-----------	----------------	-------	-----	---------	--

Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym

Alro	HIDROELECTRICA	[...]	94	[...]	Nie
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	133	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	149	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	73	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	133	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	147	[...]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	148	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	149	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jednośc Ron/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Tabela 8

Analiza wrażliwości umów obowiązujących od 2009 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (jako odsetek)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
---------------	----------------	--------------------	------------------	----------------------------	-------------------------------------

Umowa MDD w zbiorze danych

Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[...]	187	[...] %	
-----------------	------------------	-------	-----	---------	--

Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym

Alro	HIDROELECTRICA	[...]	102	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	142	[...]	Tak

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (jako odsetek)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[...]	126	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	142	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	116	[...]	Nie
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	157	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	156	[...]	Nie
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	157	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	157	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jedności RON/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Tabela 9

Analiza wrażliwości umów obowiązujących od 2010 r.

Nazwa klienta	Nazwa dostawcy	Cena zaobserwowana	Cena odniesienia	Różnica cen (jako odsetek)	Zgodność ze wskaźnikami odniesienia
---------------	----------------	--------------------	------------------	----------------------------	-------------------------------------

Umowa MDD w zbiorze danych

ARCELORMITTAL GALAȚI	Electrica	[...]	182	[...] %	
----------------------	-----------	-------	-----	---------	--

Umowy objęte postępowaniem wyjaśniającym

ArcelorMittal Galați	HIDROELECTRICA	[...]	118	[...]	Tak
Electrica	HIDROELECTRICA	[...]	132	[...]	Tak
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[...]	107	[...]	Tak
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[...]	116	[...]	Tak
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[...]	132	[...]	Tak
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[...]	144	[...]	Tak
Alro	HIDROELECTRICA	[...]	93	[...]	Tak
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[...]	146	[...]	Tak
EFT	HIDROELECTRICA	[...]	148	[...]	Tak
ELSID	HIDROELECTRICA	[...]	147	[...]	Nie
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[...]	148	[...]	Nie

Uwaga: Ceny zaokrąglono w górę do jedności RON/MWh.

Źródło: Obliczenia przeprowadzono na podstawie analizy regresji i danych przekazanych przez władze rumuńskie.

Cen energii elektrycznej określonych w umowach zawartych między przedsiębiorstwem Hidroelectrica a przedsiębiorstwami Luxten-Lighting, Electrocarbon i Elsid w dalszym ciągu nie uznaje się za zgodne z ceną odniesienia. Procentowe różnice cen są nadal znacznie wyższe w przypadku umów z przedsiębiorstwem Luxten-Lighting zawartych na lata 2008–2009 oraz z przedsiębiorstwami Electrocarbon i Elsid zawartych na lata 2007–2010. W tym kontekście istotne są ponadto dwie inne umowy, mianowicie umowa zawarta z Alro w 2008 r. i umowa zawarta z Energy Holding w 2009 r. W obu przypadkach procentowa różnica cen jest bardzo bliska procentowej różnicy cen w przypadku umowy MDD. Cena w umowie zawartej w 2008 r. z przedsiębiorstwem Alro jest o [...] % niższa niż jej cena szacunkowa, przy czym w 2008 r. procentowa różnica cen względem umowy MDD wynosiła [...] %. Cena w umowie zawartej w 2009 r. z przedsiębiorstwem Energy Holding jest o [...] % niższa niż jej cena szacunkowa, przy czym w 2009 r. procentowa różnica cen względem umowy MDD wynosiła [...] %. Ogólnie wspomniane dwie umowy należy uznać za zgodne ceną odniesienia.

Oprócz głównej analizy wrażliwości przeprowadzonej poprzez zdefiniowanie MDD jako różnicy wyrażonej w postaci wartości procentowej w stosunku do ceny odniesienia, która potwierdza wiarygodność wyników, przeprowadzono w sposób następujący dalsze badania wrażliwości względem wyników uzyskanych z preferowanej definicji MDD w wartościach bezwzględnych:

- wartość absolutną MDD pomniejszono o arbitralną marżę zysku w wysokości 10 %: zmodyfikowana wartość MDD nie ma wpływu na wniosek dotyczący objętych postępowaniem umów z 2008 r., 2009 r. i 2010 r. W 2007 r. w odniesieniu do EFT wystąpiła różnica wynosząca 2,5 RON/MWh poniżej ceny stosowanej wynoszącej [...] RON/MWh (tj. cena zgodna z ceną odniesienia wynosiłaby [...] RON/MWh); różnicę tę, której nie zaobserwowano w odniesieniu do cen EFT w latach 2008, 2009 i 2010, uznaje się za znikomą,
- podobnie stosowanie drugiej największej różnicy na minus (2. DD) jako odniesienia oznaczałoby uwzględnienie wyłącznie dwóch dodatkowych umów (Luxten-Lighting i EFT) z 2007 r., lecz nie oznacza to, że jakiegokolwiek inne objęte postępowaniem umowy z analizowanego okresu obejmowałyby wtedy ceny poniżej cen odniesienia ani że umowy z EFT obejmowałyby wtedy ceny poniżej ceny odniesienia na lata 2008, 2009 i 2010,
- wprowadzono dane regresji z 2011 r., których początkowo nie zbadano: nawet jeżeli wartości przedstawione w tabelach 2–5 ulegną niewielkiej zmianie, wyniki jakościowe pozostaną niezmiennione,
- ceny umów będących przedmiotem postępowania uznane za zgodne z ceną odniesienia zostały ponownie wprowadzone w regresji jako zbiór danych (w ramach próby): również w tym przypadku wniosek dotyczący umów objętych postępowaniem wyjaśniającym nie ulega zmianie.

Wynika z tego, że wspomniane dodatkowe testy wrażliwości dotyczące głównego podejścia potwierdzają wiarygodność wyników analizy ekonometrycznej.
